

สมรรถภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

Competency of Clothes Menders in Bangkok Metropolis

คำนำ

เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มเป็นปัจจัยพื้นฐานอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะเสื้อผ้ามีผลต่อสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตใจ ด้านร่างกายเสื้อผ้าจะให้ความอบอุ่น ป้องกันภัยอันตรายจากการขีดข่วน และด้านจิตใจเสื้อผ้าเป็นส่วนช่วยส่งเสริมหรือเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ให้มีความมั่นใจ เชื่อมมั่นในตนเอง และเสริมสร้างความสวยงามให้กับผู้สวมใส่ได้อีกด้วย เสื้อผ้ามีหลายแบบหลายชนิด แต่ละชนิดมีคุณสมบัติแตกต่างกันไป การเลือกใช้เสื้อผ้าจึงต้องดูแลให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และโอกาสต่าง ๆ ดังนั้นการเลือกซื้อเสื้อผ้าและการดูแลรักษาอย่างถูกต้องจึงเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นในชีวิต (นวลแข, 2534)

ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ และนิยมเลือกซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปมากกว่าการสั่งตัด เพราะมีให้เลือกหลายแบบและทันยุคทันสมัย ไม่ต้องเสียเวลาในการรอสั่งตัด สะดวกสบายในการเลือกซื้อและราคาถูก นอกจากนี้เสื้อผ้าสำเร็จรูปยังมีให้เลือกหลายขนาด แต่ละขนาดแต่ละแบบอาจเหมาะสมกับบางคน บางขนาดบางแบบอาจไม่เหมาะสมกับบางคน เพราะรูปร่างของแต่ละคนมีจุดเด่นและจุดด้อยที่แตกต่างกัน เช่น บางคนอกเล็กแต่สะโพกใหญ่ บางคนเอวใหญ่แต่สะโพกเล็ก บางคนมีรูปร่างเปลี่ยนแปลงจากเดิมหลังจากการซื้อ ซึ่งทำให้สวมใส่เสื้อผ้าได้ไม่พอดี ประกอบกับปัญหาสภาพเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่หันมาเลือกใช้ และซ่อมแซมเสื้อผ้าชุดเดิมที่มีอยู่ เช่น การแก้ทรง การปะรอยฉีกขาด การเปลี่ยนซิปหรือเครื่องเกาะเกี่ยวอื่น ๆ เพื่อให้สามารถใช้เสื้อผ้าได้อย่างประหยัดและคุ้มค่ามากที่สุด

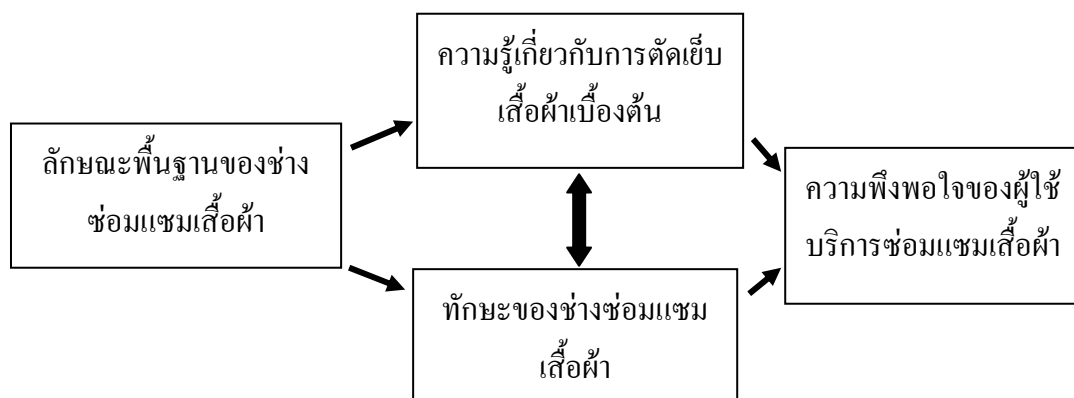
ดังนั้นการซ่อมแซมเสื้อผ้าจึงเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขข้อบกพร่องของรูปทรงเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับสรีระของผู้สวมใส่หรือเป็นการแก้ไข และซ่อมแซมเสื้อผ้าให้สามารถสวมใส่ได้ดังเดิม เช่น การปะ การเปลี่ยนซิป การซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว การเปลี่ยนทรงกางเกง การเปลี่ยนทรงกระโปรง การเปลี่ยนทรงเสื้อ และการตัดขากางเกงที่มีความยาวมากกว่าความยาวขาของผู้สวมใส่ ซึ่งผู้ที่ทำอาชีพนี้ควรมีความรู้ และทักษะพื้นฐานด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น เพราะการทำงานแต่ละขั้นตอนจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ความประณีต และความชำนาญ เพื่อให้งานที่เย็บออก

มาเรียบร้อย สวยงาม ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านความรู้และทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้กับภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และแนะนำอาชีพธุรกิจซ่อมแซมเสื้อผ้าให้เป็นอาชีพที่สร้างรายได้อย่างมั่นคง และพัฒนาศักยภาพอาชีพช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าให้เป็นแรงงานระดับช่างฝีมือ เพื่อรองรับการเข้าสู่อุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และเป็นแนวทางในการศึกษาความต้องการ สภาพปัญหา และปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาความรู้และทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร
4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
 - 4.1 ลักษณะพื้นฐานกับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น
 - 4.2 ลักษณะพื้นฐานกับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า
 - 4.3 สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นกับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า
 - 4.4 สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า
 - 4.5 สมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ และแนะแนวอาชีพธุรกิจซ่อมแซมเสื้อผ้าให้เป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครอบครัว
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพอาชีพซ่อมแซมเสื้อผ้าให้เป็นแรงงานระดับช่างฝีมือ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาความต้องการ สภาพปัญหา และปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพซ่อมแซมเสื้อผ้าต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะสมรรถภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าตามริมทางเท้า และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น

นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดความหมายของศัพท์ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สมรรถภาพ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ และทักษะมาปรับใช้ในการซ่อมแซมเสื้อผ้า ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า
2. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า หมายถึง ผู้ประกอบการที่มีอาชีพในการซ่อมแซมเสื้อผ้า อาทิ การแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง การปะ การตัดชายเสื้อ แขนเสื้อ ขากางเกง และชายกระโปรง การเปลี่ยนซิปปกระโปรง กางเกง และเสื้อ เป็นต้น
3. ร้านซ่อมแซมเสื้อผ้า หมายถึง ร้านประกอบการที่ตั้งจ้กรับซ่อมแซมเสื้อผ้าอยู่ตามริมทางเท้าในเขตกรุงเทพมหานคร
4. ทักษะการซ่อมแซมเสื้อผ้า หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการซ่อมแซมเสื้อผ้า เช่น การปะ การเปลี่ยนซิปป การซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว การแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง เป็นต้น
5. การปะ หมายถึง การซ่อมแซมเสื้อ กางเกง กระโปรง ที่มีรอยฉีกขาดขนาดใหญ่ เช่น รอยขาดที่เป็นปากฉลาม ขาดเป็นทางยาวหรือรอยไหม้จากเตารีด เป็นต้น และต้องซ่อมแซมด้วยการเย็บปะผ้าให้รอยฉีกขาดนั้นเรียบร้อย
6. การเปลี่ยนซิปป หมายถึง การซ่อมแซมเสื้อ กางเกง กระโปรง ที่มีซิปปชำรุด และเปลี่ยนซิปปใหม่ให้สามารถใช้งานได้เช่นเดิม
7. การซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว หมายถึง การซ่อมแซมเสื้อ กางเกง กระโปรง ที่มีกระดุมหรือตะขอชำรุดหลุดออกจากตัวเสื้อ กางเกง หรือกระโปรง และติดแทนในตำแหน่งเดิม
8. การแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง หมายถึง การแก้ไขซ่อมแซมทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง ให้มีขนาดหรือสัดส่วน ตามต้องการของลูกค้า เช่น การแก้รอบอกเสื้อ รอบเอวเสื้อ รอบเอวกางเกง หรือกระโปรง การแก้รอบสะโพกของเสื้อ กางเกง หรือกระโปรง การตัดแก้ไขความยาวของแขนเสื้อ ชายเสื้อ ชายกระโปรง และความยาวของขากางเกง เป็นต้น

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น
2. ลักษณะพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า
3. สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า
4. สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า
5. สมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

การตรวจเอกสาร

การวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมายสมรรถภาพ
2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะ
4. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
5. การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น
6. อุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดเย็บ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายสมรรถภาพ

สมรรถภาพ มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Competency” ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “สมรรถภาพ” ไว้แตกต่างกันดังนี้

พัชรินทร์ (2538) กล่าวว่า สมรรถภาพ หมายถึง ความสามารถในการด้านสติปัญญา ทักษะ ตลอดจนเจตคติที่จะนำความรู้พื้นฐานไปประยุกต์กับสถานการณ์ที่ปฏิบัติงานจริงได้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายของ สมรรถภาพว่า หมายถึง ความสามารถ

ธนพล (2546) กล่าวว่า สมรรถภาพ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาทุกสิ่งทุกอย่างภายในตนเอง ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ ออกมาใช้ในการปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ รวมไปถึงเพื่อเป็นพื้นฐานในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ตามความต้องการ

Good (1973) กล่าวว่า สมรรถภาพ หมายถึง ทักษะ มโนทัศน์ และเจตคติที่บุคคลจะต้องมีในการทำงานทุกประเภท สามารถนำเอาวิธีการ และความรู้พื้นฐานไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงได้

จากนักวิชาการหลาย ๆ คนที่ได้ให้ความหมายของสมรรถภาพไว้ใกล้เคียงกัน จึงสรุปได้ว่า สมรรถภาพ หมายถึง ความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ในตัวบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถนำมา ประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

ประนอม (2543) กล่าวว่า การพัฒนาความรู้ บางทีอาจเรียกว่า การพัฒนาทางด้านสติปัญญา คือ การฝึกให้คิดเป็น การคิดเป็นคือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความจริง โดยการพิจารณาจากข้อเท็จจริงต่าง ๆ และประเมินจากหลักฐานต่าง ๆ อย่างรอบคอบ การคิดอย่างมีวิจารณญาณมีจุดเริ่มต้นที่เกิดจากความสงสัย ความลังเล จากความสงสัย คือ ไม่ได้เชื่อสิ่งใด โดยปราศจากหลักฐานจึงได้ทำการสืบเสาะ ค้นหาข้อมูลเพื่อคลายความสงสัย การสืบเสาะต้องอาศัย การสังเกต รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และอ้างอิงสรุปผล

ความหมายของความรู้

นิทัศน์ (2542) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง กรอบของการประสมประสานกัน ระหว่างประสบการณ์ คำนิยาม ความรอบรู้ในบริบท และความรู้แจ้งอย่างซ้ำซ้อน เป็นการประสมประสานที่ให้กรอบ สำหรับการประเมินค่า และการนำเอาประสบการณ์กับสารสนเทศใหม่ ๆ เข้ามาผสมผสานรวมเข้าด้วยกัน และนำมาประยุกต์ในใจของคนที่รู้

ชีพสุมน (2547) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถในการจดจำ และรำลึกได้ในสิ่งที่เป็นความจริง ข้อเท็จจริง วิธีการ กระบวนการ และกฎเกณฑ์

Bloom (1971) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการระลึกถึงเรื่องต่าง ๆ วิธีการ กระบวนการต่าง ๆ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ แต่จะเน้นในเรื่องของขบวนการทางจิตวิทยาของการ เชื่อมโยงในการจัดระเบียบความรู้

Good (1973) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง ความจริง ของรายละเอียดต่าง ๆ ที่บุคคล ได้จดจำไว้ หรือรวบรวมไว้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง การแสดงออกมาเป็นความสามารถทางสติปัญญา ในการรับรู้จดจำข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งสิ่งที่เป็นความจริง ข้อเท็จจริง วิธีการ กระบวนการ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้สำเร็จ และบรรลุตามความต้องการของแต่ละบุคคล

ความรู้เป็นความสามารถทางด้านสติปัญญา (cognitive domain) ที่เกิดจากการเรียนรู้จากพฤติกรรมชั้นง่าย ๆ ไปสู่ชั้นยากขึ้น พิชิต (2545) ได้แบ่งระดับความรู้ไว้ 6 ระดับ คือ

1. ความรู้ (knowledge) คือ ความสามารถทางสมองในการจดจำ และทบทวนความจำที่เป็นข้อเท็จจริง ในกระบวนการและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ
2. ความเข้าใจ (comprehension) คือ ความสามารถในการจับใจความ ตีความสำคัญของเรื่อง และสามารถอธิบายเรื่องเดิมให้ผู้อื่นเข้าใจในภาษาของตนเองได้ แต่ยังคงความหมายเดิมอยู่
3. การนำไปใช้ (application) คือ ความสามารถในการนำความรู้ สารต่าง ๆ มาใช้กับสถานการณ์จริงได้อย่างถูกต้องตามหลักการ ทั้งนี้ต้องอาศัยความเข้าใจด้วย
4. การวิเคราะห์ (analysis) คือ ความสามารถในการแยกแยะสิ่งที่ได้รับรู้มา เพื่อนำแนวคิดที่ได้ไปสู่หน่วยย่อยในแต่ละส่วนให้เป็นไปตามลำดับขั้นของความคิด
5. การสังเคราะห์ (synthesis) คือ ความสามารถในการรวบรวมความรู้และข้อมูลต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้แนวทางใหม่อีกรูปแบบหนึ่งที่แตกต่างไปจากเดิม
6. การประเมินผล (evaluation) คือ ความสามารถในการตัดสินคุณค่าของสิ่งของ ความคิด วิธีการ และกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ในการประเมิน โดยมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม

การวัดระดับความรู้

การวัดระดับความรู้ เป็นการวัดสมรรถภาพทางด้านสติปัญญา ในการระลึกหรือทบทวนความจำเกี่ยวกับเรื่องราวที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้นั้นมีหลายชนิด ซึ่งในแต่ละชนิดก็มีความเหมาะสมกับการวัดความรู้ที่แตกต่างกันออกไป เครื่องมือที่นิยมใช้วัดความรู้คือแบบทดสอบ ซึ่งบุญธรรม (2542) ได้แบ่งรูปแบบของแบบทดสอบตามลักษณะของการตอบไว้ดังนี้

1. แบบทดสอบอัตนัย (subjective test) คือ แบบทดสอบที่มีเฉพาะตัวคำถามเท่านั้น ผู้ตอบมีอิสระในการตอบคำถาม ผู้ตอบสามารถเรียบเรียงความรู้ในเนื้อหาทั้งหมดเข้าด้วยกัน และเขียนคำตอบตามความคิดของตน แบบทดสอบนี้มักมีปัญหาในการตรวจให้คะแนน ทั้งในด้านความเป็นธรรม และความสะดวกรวดเร็ว แต่สามารถวัดความรู้ที่ซับซ้อนได้

2. แบบทดสอบปรนัย (objective test) แบบทดสอบประเภทนี้ มีคำตอบและเกณฑ์การให้คะแนนที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงทำให้สะดวกในการตรวจและการให้คะแนน ไม่ว่าใครเป็นผู้ตรวจ คะแนนจะออกมาเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน หรือแม้ว่าจะตรวจกี่ครั้งก็ตาม คะแนนจะไม่แตกต่างจากการตรวจครั้งแรก แบบทดสอบปรนัยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ชนิด ได้แก่

2.1 แบบคำตอบสั้น (short answer item) ผู้ตอบต้องหาคำตอบเอง อาจเป็นคำ กลุ่มคำ หรือตัวเลข แต่จำกัดเป็นคำตอบสั้น ๆ

2.2 แบบถูก – ผิด (true-false item) รูปแบบโดยทั่วไปของแบบทดสอบชนิดนี้ จะกำหนดข้อความให้และให้เลือกคำตอบว่าถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ เป็นจริงหรือไม่เป็นจริง อย่างใดอย่างหนึ่ง

2.3 แบบจับคู่ (matching test) แบบทดสอบรูปแบบนี้จะกำหนดคำ วลี หรือข้อความมาให้ 2 แถว ทางด้านซ้ายเป็นคำถาม ทางด้านขวาเป็นคำตอบ การตอบจะต้องเลือกคำ วลี หรือข้อความที่มีความหมายสอดคล้องหรือสัมพันธ์กับคำถามทางด้านซ้ายมือ เป็นการวัดผลที่เกี่ยวกับความเป็นจริง

3. แบบเลือกตอบ (multiple choices) เป็นรูปแบบที่มีคำถามเป็นประโยคที่สมบูรณ์ และมีคำตอบให้เลือก ซึ่งอาจมี 3 คำตอบหรือมากกว่า ในส่วนที่เป็นคำตอบจะมีคำตอบที่ถูก ตัวลวง และคำตอบที่ผิด ให้เลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะ

ความหมายของทักษะ

ทักษะ มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Skill” ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “ทักษะ” ไว้แตกต่างกันดังนี้

พยอม (2542) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง ความสามารถในการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอย่างรวดเร็ว ถูกต้องหรือเป็นความชำนาญในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายคำว่า ทักษะ หมายถึง ความชำนาญ

สุวิทย์ (2547) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง ความคล่องแคล่วว่องไวที่ต้องการใช้เพื่อทำงานให้สำเร็จลุล่วง โดยทักษะจะได้อาจจากการฝึกฝนปฏิบัติด้วยตนเอง

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะ หมายถึง ความสามารถที่แสดงออกมาในทางการปฏิบัติอย่างชำนาญ ด้วยความคล่องแคล่วว่องไว เพื่อให้งานสำเร็จตรงตามความต้องการหรือจุดมุ่งหมายที่ตั้งเป้าไว้

พฤติกรรมด้านทักษะ

พฤติกรรมด้านทักษะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงพฤติกรรมด้านการปฏิบัติ เสนอ (2542) ได้ยกตัวอย่างคำที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการปฏิบัติไว้ เช่น ประกอบ ก่อ แต่ง เปลี่ยน ประดิษฐ์ ห่อ เย็บ ตอก เป็นต้น ส่วนพิชิต (2545) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมด้านทักษะเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับระบบการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายที่ต้องอาศัยความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อกับการทำงานของระบบประสาทต่าง ๆ ในการกิจวัตรประจำวัน เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรีหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ หากได้ฝึกฝนการทำงานของกล้ามเนื้อและระบบประสาทให้มีการประสานสัมพันธ์กัน ก็จะก่อให้เกิดความชำนาญหรือทักษะในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

การจำแนกพฤติกรรมด้านทักษะ

พฤติกรรมด้านทักษะเป็นความสามารถในการปฏิบัติซึ่งมี 5 ขั้นตอน คือ การเคลื่อนไหวของร่างกาย การเตรียมความพร้อม การเรียนรู้ การปฏิบัติด้วยความชำนาญ และทำอย่างคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการปฏิบัติจริง ๆ พฤติกรรมการเรียนรู้เป็นการมุ่งให้ “ทำเป็น” โดยเริ่มในขั้นการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการทำโดยเลียนแบบปฏิบัติด้วยความชำนาญ หรือทำอย่างชำนาญ การทำอย่างริเริ่ม สร้างสรรค์เป็นการทำในสถานการณ์ต่าง ๆ และทำเพื่อแก้ปัญหาโดยฉับพลัน ซึ่งพิชิต (2545) ได้จำแนกพฤติกรรมด้านทักษะออกเป็น 2 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1 แบ่งลักษณะของพฤติกรรมตามพัฒนาการด้านทักษะออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. ขั้นเลียนแบบ เป็นขั้นเริ่มต้นการเรียนรู้ด้านทักษะของมนุษย์ โดยมีผู้ปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง และทำตามทีละขั้นตอน เช่น การเจาะรังควม การสอยชายกระโปรง เป็นต้น
2. การทำโดยยึดแบบ เป็นความสามารถในการปฏิบัติด้วยตัวเองตามแบบที่กำหนดหรือตามคำชี้แจง โดยผู้ปฏิบัติต้องลองฝึกลองดูด้วยตัวเอง
3. การทำด้วยความชำนาญ เป็นความสามารถในการปฏิบัติด้วยความถูกต้อง แม่นยำเหมาะสมกับเวลาโดยไม่มีการช่วยเหลือ ไม่ชี้แจง ไม่แนะนำ หรือการทำให้ดูเป็นตัวอย่าง มีเพียงแต่หัวเรื่องหรือวิธีการว่าทำอะไร โดยเน้นความถูกต้อง รวดเร็ว อดทน และแน่นอน
4. การทำในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เป็นความสามารถในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับเวลาในสถานการณ์ใหม่ที่นอกเหนือไปจากที่เคยปฏิบัติมาแล้ว โดยไม่มีการช่วยเหลือ
5. การแก้ปัญหาโดยฉับพลัน เป็นความสามารถในการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างฉับพลัน อาจเป็นการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ขยาย ยึดหยุ่น เสนอ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่เข้ากับทักษะเดิมที่มีมาก่อน และหาวิธีการปฏิบัติใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น เช่น การแก้ไขแบบตัดเสื้อให้เข้ากับรูปร่างของผู้สวมใส่ เป็นต้น

แนวทางที่ 2 แบ่งลักษณะของพฤติกรรมในเรื่องทักษะการเคลื่อนไหวได้แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. ทักษะการเคลื่อนไหวทั้งร่างกาย เป็นความสามารถในการใช้อวัยวะบางส่วนที่ไม่ซับซ้อนในการเคลื่อนไหวได้อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว
2. ทักษะการเคลื่อนไหวที่ต้องใช้ประสาทรวม ๆ กัน เป็นความสามารถที่ใช้การประสานสัมพันธ์กันของระบบประสาทต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหวของมือและนิ้ว การประสานระหว่างมือและตา เป็นต้น
3. ทักษะการสื่อสารโดยการใช้ท่าทาง เป็นการแสดงออกเพื่อสื่อความหมายกับบุคคลอื่นโดยการแสดงสีหน้า ท่าทาง และการเคลื่อนไหวทั้งร่างกาย

4. ทักษะพฤติกรรมทางด้านภาษา เป็นความสามารถที่แสดงออกทางด้านภาษา เช่น การออกเสียง การสร้างเสียงและคำ การเปล่งเสียง การประสานระหว่างเสียงและท่าทาง เป็นต้น

การวัดทักษะ

การวัดทักษะเป็นการประเมินผลผู้ปฏิบัติว่าสามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้หรือไม่ ในระดับใด ซึ่งอาศัยเครื่องมือหรือแบบทดสอบที่สร้างขึ้นสำหรับการวัดภาคปฏิบัติโดยเฉพาะ บุญชม (2535) กล่าวว่า แบบทดสอบภาคปฏิบัติ คือ แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถการปฏิบัติหรือการกระทำ แบบทดสอบภาคปฏิบัติที่ดี ควรวัดได้ทั้งด้านผลงานจากการปฏิบัติหรือผลผลิต และวิธีการปฏิบัติ สามารถจำแนกแบบทดสอบภาคปฏิบัติตามลักษณะของงานที่กำหนดให้ปฏิบัติได้ แบ่งออก 3 ประเภท ดังนี้

1. แบบการจำแนก เป็นการวัดความสามารถในการจำแนกลักษณะที่จำเป็นของการปฏิบัติหรือผลงานหรือการจำแนกสิ่งของ
2. แบบใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการวัดที่ไม่ได้เกิดจากสถานการณ์จริง แต่เป็นการจำลองสถานการณ์หรือการปฏิบัติจริงที่มุ่งวัด เช่น การวัดความสามารถในการเจาะรังคูนเสื้อสูทในผ้าตัวอย่าง การใส่ชิปกระโปรงในผ้าตัวอย่าง เป็นต้น

3. แบบใช้ตัวอย่างงาน เป็นการปฏิบัติตามสภาพปกติของการปฏิบัติงานประเภทนั้น ๆ อาจกำหนดให้ปฏิบัติตามลำดับที่สมบูรณ์ของพฤติกรรมหรือการกระทำที่จำเป็น ในการปฏิบัติงานหรืออาจเลือกเพียงตัวอย่างของพฤติกรรมปฏิบัติที่สามารถอธิบายถึงพฤติกรรมทั้งหมดได้อย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ เสนอ (2542) ที่กล่าวว่า การวัดภาคปฏิบัติสามารถวัดจากขั้นตอนการทำงานและผลงานที่แยกออกจากกันได้ หรือรวมกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติการปฏิบัติงานแต่ละประเภทที่มีขั้นตอนหรือกระบวนการทำงานและผลงานที่แสดงออกมา งานบางประเภทมีขั้นตอนการทำงาน และผลงานที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ผลงานที่ดีจึงมักมาจากการปฏิบัติในกระบวนการทำงานที่ดี การวัดภาคปฏิบัติที่ทำกัน มักวัดจากผลงาน เพราะการวัดผลงานทำได้ง่ายกว่า และสังเกตเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม

แบบที่ 3 ถือได้ว่าเป็นแบบที่มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นมากกว่าแบบอื่น ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ในการประเมินผลภาคปฏิบัติ ผู้ประเมินผลจะอาศัยการสังเกตวิธีปฏิบัติหรือผลผลิต โดยใช้แบบทดสอบซึ่งมีหลายลักษณะด้วยกัน คือ การเรียงลำดับ การประเมินระดับค่า การตรวจสอบรายการ การเปรียบเทียบระดับผลผลิต และการใช้ระเบียบพฤติกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Satisfaction” ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “ความพึงพอใจ” ไว้แตกต่างกันดังนี้

อุไรวรรณ (2543) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความคาดหวัง เมื่อมีความรู้สึกตรงกับความหวังหรือความคิดในสิ่งที่ต้องการ ความพึงพอใจจะเกิดขึ้น และในทางตรงข้ามถ้าความคาดหวังไม่ตรงตามต้องการก็จะไม่เกิดความพึงพอใจในสิ่งนั้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ

Good (1973) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง คุณภาพหรือระดับความพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลต่อกิจกรรม

Wolman (1973) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของความต้องการหรือแรงจูงใจในสิ่งนั้น

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก นึก คิด ของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมาเป็นความคิดเห็น หรือทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความพึงพอใจ หรือมีความสุขต่อสิ่งนั้น

ความสำคัญของความพึงพอใจ

สาโรจ (2534) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้งานประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ นอกจากผู้บริหารจะดำเนินการให้ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจด้วยแล้ว ทั้งนี้ความเจริญก้าวหน้าของงานบริการมีปัจจัยที่สำคัญประการแรกที่เป็นตัวบ่งชี้ก็คือ จำนวนของผู้มาใช้บริการ ดังนั้นผู้บริหารที่ฉลาดควรอย่างยิ่งที่จะศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งผู้ที่ปฏิบัติงาน และผู้ที่มาใช้บริการ เพื่อใช้เป็นแนวในการบริหารงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุด

การวัดความพึงพอใจต่อการรับบริการ

การวัดความพึงพอใจต่อการรับบริการสามารถทำได้หลายวิธีดังนี้ (สาริจ, 2534)

1. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง โดยการขอร้องหรือขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัด และแสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์ม ที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบ หรือเป็นคำตอบที่อิสระ โดยคำถามที่ถามอาจจะถามถึงความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ที่หน่วยงานนั้น ๆ กำลังให้บริการอยู่
2. การสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่ง ในการที่จะได้ทราบระดับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องการอาศัยเทคนิค และความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้ตรงกับข้อเท็จจริง การวัดความพึงพอใจโดยวิธีการสัมภาษณ์ นับว่าเป็นวิธีการที่ประหยัด และมีประสิทธิภาพมากอีกวิธีหนึ่ง
3. การสังเกต เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการได้ โดยวิธีการสังเกตจากพฤติกรรมทั้งก่อนมารับบริการ ขณะมารับบริการ และหลังจากการได้รับบริการแล้ว เช่น การสังเกตจากกริยา ท่าทาง การพูด สีหน้า และความถี่ของการมาขอรับบริการ เป็นต้น การวัดความพึงพอใจโดยวิธีนี้ ผู้วัดจะต้องทำอย่างจริงจัง และมีมาตรฐานที่แน่นอน จึงจะสามารถประเมินถึงระดับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการได้อย่างถูกต้อง และไม่เกิดความลำเอียงต่อผู้ให้บริการ

การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

เส้นใย

เส้นใยส่วนใหญ่ผลิตมาจากเส้นใยซึ่งมีลักษณะเป็นเส้นเล็ก ๆ มีทั้งใยสั้นและใยยาว แล้วแต่ประเภทของเส้นใย นวลแข (2542) ได้จำแนกประเภทของเส้นใยไว้ 2 ประเภท คือ

1. เส้นใยจากธรรมชาติ ได้แก่ ฝ้าย ลินิน ไหม ขนสัตว์ เป็นต้น
2. เส้นใยประดิษฐ์ ได้แก่ โพลีเอสเตอร์ เรยอน ไนลอน อะซิเตท อะคริลิก เป็นต้น

การตัดเย็บเสื้อผ้าจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับชนิดของผ้า เพื่อจะได้เลือกผ้าให้เหมาะสมกับการใช้งาน เช่น ผ้าสำหรับตัดกางเกงและกระโปรง ควรใช้ผ้าที่มีเนื้อหนา มีความคงทน เนื่องจากกางเกงหรือกระโปรงจะต้องทนต่อแรงบิด และการเสียดสีระหว่างการใช้งานมากกว่าเสื้อ นอกจากนี้ในขั้นตอนการเย็บจำเป็นต้องเลือกใช้เส้นด้าย เข็ม และฝีเข็มให้เหมาะสมกับชนิดของผ้าเช่นกัน ซึ่ง มณฑา (2541) ได้แบ่งคุณสมบัติของชนิดเส้นใยไว้ดังนี้

1. ใยฝ้าย (cotton) เป็นเส้นใยที่ได้รับความนิยมมาก ในการนำมาผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่ม ผ้าที่ใช้ในบ้าน และผ้าบุเครื่องเรือน ด้วยคุณสมบัติของฝ้ายที่สวมใส่สบาย ดูดซับความชื้นได้ดี แต่ฝ้ายยับง่าย และมีผิวสัมผัสของเส้นใยหยาบกว่าใยชนิดอื่นๆ นอกจากนี้ฝ้ายยังมีความคงทนต่อการใช้งานได้ดี ซักรีดง่าย ทนต่อความร้อน และระบายความร้อนได้ดี ในปัจจุบันมีการนำเส้นใยฝ้ายไปผสมกับเส้นใยชนิดอื่น เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการใช้งาน และเหมาะสมกับการผลิตเสื้อผ้าในรูปแบบต่าง ๆ

2. ใยลินิน (flax) เป็นเส้นใยที่ได้จากส่วนเปลือกของลำต้นแฟลกซ์ มีคุณสมบัติที่ดี คือ มีความเหนียว ทนทาน สวมใส่สบาย ทนต่อกรด แต่ยับง่าย ปัจจุบันได้มีการตกแต่งให้ทนยับ ฝ้ายลินินมีความสวยงามเฉพาะตัว คือ เส้นใยมีความเงามัน ฝ้ายลินินมีตั้งแต่ผ้าเนื้อบางจนถึงเนื้อหนา เนื้อบางเหมาะสำหรับตัดเสื้อ ผ้าเช็ดปาก ฯลฯ ผ้าเนื้อปานกลาง เหมาะสำหรับทำผ้าเช็ดถ้วยชาม ผ้าปูโต๊ะ ฯลฯ ผ้าที่มีเนื้อหนาหรือผ้าแคนวาส (canvas) เหมาะสำหรับทำผ้าคลุมเตียง เป็นต้น

3. ไหม (silk) เป็นเส้นใยโปรตีนที่ได้จากสัตว์ และเป็นเส้นใยธรรมชาติชนิดเดียวที่เป็นเส้นใยยาว เส้นใยไหมจะได้จากรังไหม มีคุณสมบัติที่ดี คือ มีความเหนียว ดูดซับความชื้นได้ดี สวมใส่สบาย แต่ยับง่าย ไม่ทนต่อความร้อนและแสงแดด ไหมเป็นเส้นใยที่มีความเงามัน นุ่มเรียบ เมื่อนำมาผลิตเป็นผืนผ้า จะได้เนื้อผ้าที่มีความมันวาวตลอดทั้งผืน

4. ขนสัตว์ (wool) เป็นเส้นใยที่ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ดูดซับความชื้นได้ดี เป็นฉนวนนำความร้อน ไม่สะสมประจุไฟฟ้า ทนยับ มีผิวสัมผัสที่นุ่ม น่านักเบา แต่ขนสัตว์ไม่ทนต่อความร้อน สารฟอกขาวชนิดออกซิไดซ์ซึ่ง และไม่ทนต่อค่าง เส้นใยขนสัตว์เหมาะกับประเทศที่มีอากาศหนาวเย็น

5. ใยโพลีเอสเตอร์ (polyester) เป็นเส้นใยประดิษฐ์ที่ใช่มากที่สุด เนื่องจากมีคุณสมบัติที่ดีหลายประการ คือ มีความเหนียว ทนยับ ทนต่อสารฟอกขาวทุกชนิด ทนต่อการเสียดสี มีความคงรูป น้ำหนักน้อย เมื่ออัดจีบจะได้รอยจีบที่มีความคงทนถาวร เวลาซักจึงไม่ต้องรีด นิยมใช้ตัดเสื้อผ้า

เครื่องนุ่งห่ม ผ้าที่ใช้ในบ้าน ปัจจุบันเส้นใยโพลีเอสเตอร์นิยมนำมาผสมกับเส้นใยชนิดอื่น ๆ เพื่อเพิ่มคุณสมบัติผ้าให้เหมาะสมกับการใช้งานมากยิ่งขึ้น

6. ไยเรยอน (rayon) เป็นเส้นใยที่มีลักษณะอ่อนนุ่ม เป็นมันคล้ายผ้าไหม สวมใส่สบาย แต่ยับง่าย ปัจจุบันได้มีการนำไยเรยอนผสมกับเส้นใยชนิดอื่น เพื่อให้มีคุณสมบัติที่ดีขึ้น และเหมาะสมกับการใช้งาน

7. ไยอะคริลิก (acrylic) เป็นเส้นใยที่ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ทนยับ ทนต่อแสงแดด และมีผิวสัมผัสที่อ่อนนุ่ม คงรูปได้ดีเมื่อโดนความร้อน นิยมนำไปจับจีบถาวร และด้วยคุณสมบัติที่ดีหลายด้านจึงเหมาะในการผลิตเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ปัจจุบันจะผลิตเส้นใยอะคริลิกให้มีคุณสมบัติที่ดีขึ้น โดยการนำไปผสมกับเส้นใยชนิดอื่น เช่น ขนแกะ เมื่อนำมาผลิตเป็นผืนผ้าทำให้มีคุณสมบัติคล้ายผ้าจากขนแกะ

8. ไยไนลอน (nylon) เป็นเส้นใยที่มีความเหนียวและยืดหยุ่นสูง ทนความร้อนได้ดี แต่ดูดซับความชื้นได้น้อย เมื่อซักตากจะแห้งเร็ว นิยมนำมาทำเป็นเสื้อผ้า เช่น ชุดชั้นในสตรี เสื้อกันฝน ชุดว่ายน้ำ ชุดเล่นสกี เป็นต้น ทั้งนี้การใช้ประโยชน์จากไนลอนไม่ใช่แค่ทำเสื้อผ้าเท่านั้น ยังสามารถนำมาใช้ทำเครื่องตกแต่งบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย เช่น พรม ผ้าปูเก้าอี้ เป็นต้น

9. ไยอะซิเตท (acetate) เป็นเส้นใยที่มีคุณสมบัติสวยงามคล้ายไหม อ่อนนุ่ม ทิ้งตัวดี มีน้ำหนัก ทนต่อราและมอด ดูดซับความชื้นได้น้อย เมื่อซักผ้าจะแห้งเร็ว เหมาะสำหรับตัดชุดชั้นใน และเสื้อผ้าสตรี

เทคนิคการเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าทุกคน จำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้เรื่องการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเย็บด้วยมือ การเย็บด้วยจักร และการซ่อมแซมเสื้อผ้า เนื่องจากเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการประกอบอาชีพ

1. การเย็บด้วยมือ (hand stitching)

สุริลักษณ์ (2546) กล่าวว่า การเย็บด้วยมือเป็นพื้นฐานในการตัดเย็บทั่ว ๆ ไป แต่ต้องใช้ฝีมือและความประณีตในการทำมาก ควรเลือกด้ายที่เหมาะสมกับชนิดของผ้า เช่น ถ้าเย็บแบบถาวร

ควรใช้เส้นด้ายที่ทำจากใยสังเคราะห์สำหรับเย็บผ้าที่ผลิตจากเส้นใยประดิษฐ์ และใช้เส้นด้ายฝ้ายสำหรับเย็บผ้าที่ผลิตจากเส้นใยธรรมชาติ แต่ถ้าเป็นการเนาแบบชั่วคราวหรือการเนาเพื่อทำเครื่องหมาย ควรใช้ด้ายเนาที่ทำจากฝ้าย เนื่องจากฝ้ายมีคุณสมบัติพิเศษ คือ อ่อนนุ่มและไม่ทำลายเนื้อผ้าเมื่อดึงด้ายเนาออก การร้อยด้ายเย็บไม่ควรร้อยยาวเกิน 50 เซนติเมตร ซึ่งสอดคล้องกับ สุจิตรา (2530) ที่กล่าวว่า ความยาวการร้อยด้ายที่พอเหมาะ คือ 45-60 เซนติเมตร เพราะถ้ายาวมากกว่านี้อาจเกิดการพันกัน และการตัดด้ายควรใช้กรรไกรตัดออกจากหลอดจะดีกว่าการดึงด้ายให้ขาด เพราะจะทำให้ร้อยด้ายเข้ากันง่ายขึ้น และควรเลือกเข็มที่มีขนาดเล็ก ปลายแหลมสัมพันธ์กับเนื้อผ้า จะได้แทงผ่านผ้าได้ง่าย การเย็บผ้าด้วยมือสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งในแต่ละวิธีจะใช้ประโยชน์ที่ต่างกัน การเย็บด้วยมือแบ่งออกเป็น 3 วิธี คือ (กรมอาชีวศึกษา, 2531; สุริลักษณ์, 2546)

1.1 การเนา เป็นการเย็บผ้า 2 ชั้น ให้ติดกันด้วยตะเข็บหลวม ๆ เพื่อการใช้งานชั่วคราว และแกะด้ายเนาออกภายหลังเมื่อเสร็จจากการเย็บตะเข็บจริงด้วยจักร ความยาวของฝีเข็มควรสัมพันธ์กับชนิดของผ้า ผ้าเนื้อละเอียดควรใช้ฝีเข็มสั้น และผ้าหนาควรใช้ฝีเข็มยาว ตะเข็บเนาสามารถมองเห็นเส้นด้ายทั้งด้านบนและด้านล่าง การเนา มีหลายวิธี ดังนี้

1.1.1 การเนาเท่า คือ การเนาที่มีระยะของฝีเข็มถี่ห่างเท่า ๆ กัน ทั้งด้านบนและด้านล่าง ใช้สำหรับเนาตะเข็บทั่ว ๆ ไปก่อนการเย็บจริง

1.1.2 การเนาไม่เท่า คือ การเนาที่มีระยะของฝีเข็มถี่ และฝีเข็มห่างสลับกัน เมื่อมองด้านบนของผ้าจะเห็นเป็นฝีเข็มห่าง ด้านล่างจะเห็นเป็นฝีเข็มถี่

1.1.3 การเนาฝีเข็มห่าง – ถี่เป็นระยะ คือ การเนาฝีเข็มยาว 1 ครั้ง ฝีเข็มถี่ 2 ครั้ง ใช้สำหรับการเนาตะเข็บยาว ๆ เส้นตรง และควรเลือกใช้เข็มเนาแบบยาวจะเนาได้เร็วขึ้น

1.1.4 การเนาเทเลอร์ คือ การเนาเท่า 2 ครั้ง ใช้สำหรับการเนาเพื่อทำตำแหน่งบนผ้าที่ต้องการเย็บให้ตรงกับตำแหน่งของผ้าอีกชิ้นหนึ่ง

1.1.5 การเนาจากด้านนอก คือ การเนาทางด้านถูกของผ้า สำหรับต่อผ้า 2 ชั้นให้ลวดลายตรงกัน ลักษณะการเนาจะคล้ายการสอย โดยสอดเข็มเข้าไปในผ้าทั้ง 2 ชั้น สลับไปมา เมื่อพลิกดูด้านในจะเห็นฝีเข็มเหมือนการเนาเท่า

1.1.6 การเนาเฉียง คือ การเนาฝีเข็มทะแยงไปมาบนเนื้อผ้า เพื่อยึดผ้า 2 ชั้นให้ติดกัน เช่น การเนายึดริมที่กุดด้วยผ้าไม่ให้แยกเสียดรูปทรง การเนาปกเสื้อ เป็นต้น

1.2 การดัน เป็นการเย็บตะเข็บด้วยมือที่ทำให้ผ้า 2 ชั้นติดกัน เพื่อให้มีตะเข็บที่แน่น ซึ่งคล้ายฝีเข็มจักร การดันมีหลายวิธีดังนี้

1.2.1 การดันถอยหลัง ใช้แทนการเย็บด้วยจักร ส่วนใหญ่ใช้ในการเย็บตะเข็บช่วงสั้น ๆ หรือบริเวณที่จักรเข้าไปไม่ถึง ฝีเข็มดันถอยหลังทางผ้าด้านบนจะเหมือนการเย็บด้วยจักร แต่ผ้าด้านล่างจะเหมือนการปักเดินเส้น

1.2.2 การดันตะลุย คือ แทนเข็มขึ้นลงบนผ้าครั้งละหลาย ๆ ฝีเข็ม แล้วจึงดึงเข็มขึ้นครั้งหนึ่ง การดันนิยมเย็บฝีเข็มถี่ ๆ ใช้ดันเพื่อจีบรัด หรือเย็บยึดผ้าหลาย ๆ ชั้น

1.2.3 การดันถอยหลังแบบดำนํ้า เป็นการเย็บแบบดันถอยหลัง แต่ฝีเข็มถอยหลังถี่มาก เพียง 1-2 เส้นค้ำของผ้าที่เย็บ ลักษณะของฝีเข็มจะเห็นเป็นจุดตรง ความยาวของฝีเข็มเดินหน้าแล้วแต่ชนิดของผ้าและบริเวณที่เย็บ ใช้สำหรับเย็บตะเข็บติดซิป เย็บลูกไม้ตรึงบนเสื้อ และเย็บยึดสายเสื้อทางด้านอก เป็นต้น

1.3 การสอย เป็นการเย็บด้วยมือที่ช่วยยึดรอยพับชายผ้า เพื่อป้องกันผ้าลุ่ย เช่น ชายเสื้อ ชายกระโปรง ปลายแขนเสื้อ ปลายขากางเกง เป็นต้น ตะเข็บที่เกิดจากการสอยจะไม่คงทนถาวรเท่ากับการเย็บด้วยจักร แต่การสอยให้ความเรียบร้อยและสวยงามมากกว่า การสอยจะทำในตะเข็บที่อยู่ด้านในของผ้า การสอยที่ดีต้องมองเห็นเส้นค้ำที่ด้านถูกเพียงรอยสะกิดสั้น ๆ เท่านั้น (ศรีนวล, 2535) การสอยผ้าสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของผ้า สามารถแบ่งวิธีการสอยได้ดังนี้ (จุติรัตน์, 2542; สุริลักษณ์, 2546)

1.3.1 การสอยพันริม เป็นการเย็บใกล้ริมของผ้า เพื่อป้องกันการลุ่ย การสอยวิธีนี้จะมองเห็นค้ำที่ผ้าด้านผิด ทำได้โดยแทงเข็มสะกิดผ้าด้านล่างสองเส้นค้ำแล้วจึงแทงเข็มขึ้นที่ริมผ้า และก้าวฝีเข็มไปสะกิดผ้าด้านล่างสองเส้นค้ำต่อไป ใช้สำหรับการสอยชายเสื้อ ชายแขนเสื้อ ชายกระโปรง และปลายขากางเกง เป็นต้น

1.3.2 การสอยซ่อนค้ำ นิยมใช้ในการสอยเสื้อผ้าสตรีทั่ว ๆ ไป เป็นการสอยให้เส้นค้ำซ่อนอยู่ในผ้าหรือระหว่างรอยพับของผ้าเป็นช่วง ๆ สลับการสะกิดผ้าเพื่อยึดรอยพับของผ้าให้ติดกับตัวผ้า ใช้สำหรับการสอยปลายแขนเสื้อ ชายเสื้อ ชายกระโปรง เป็นต้น

1.3.3 การสอยเกาะ เป็นการสอยเพื่อเชื่อมต่อผ้า 2 ชิ้น ให้ติดกันอย่างหลวม ๆ โดยสะกิดเส้นค้ำบนผืนผ้าเพียงเล็กน้อย เพื่อไม่ให้ค้ำที่สอยปรากฏออกมาด้านนอก นิยมใช้กับการต่อผ้ามาน ผ้าลูกไม้ และงานปะผ้าต่าง ๆ

1.3.4 การสอยพันปลาหรือการสอยหักมุมไขว้กลับ ใช้สอยกับชายพับที่ไม่มีการพันริมกันลุ่ยของส่วนเพื่อเย็บที่อยู่ส่วนในของผ้าด้านผิด การสอยลักษณะนี้ทำโดยสะกิดเส้นค้ำที่ผ้าด้านล่างเพียงเล็กน้อยเป็นแนวทแยงขึ้นลงสลับกัน นิยมใช้สอยชายหรือริมขอบต่าง ๆ ของเสื้อกระโปรง กางเกง

1.3.5 การสอยครึ่งหรือการสอยติด เป็นการสอยเพื่อยึดผ้ารองในกับสาบเสื้อให้ติดกัน โดยการหันผ้าด้านผิวด้านเข้าหากันใช้มากในการตัดเย็บเสื้อแบบเทเลอร์

2. การเย็บด้วยจักร (machine stitching)

การเย็บด้วยจักร เป็นการเย็บตะเข็บที่ต้องการความแข็งแรงทนทานและถาวร ดังนั้นก่อนการใช้จักร ควรศึกษาวิธีการใช้จักรให้เข้าใจก่อนการใช้งาน เช่น ขนาดความกว้าง – ยาวของฝีเข็มชีกแซก การเลือกด้าย ขนาดของเข็มที่ใช้กับจักร และควรทดสอบความยาวของฝีเข็มที่เหมาะสมกับเศษผ้าก่อนการเย็บจริง

วิธีการใช้จักร มีดังนี้ (รสสุคนธ์, 2537)

1. การกรอด้วย เริ่มแรกให้คลายหมุดล๊อประดับออก แล้วใส่ไส้กระสวยในที่กรอด้วย โดยให้เส้นด้ายอยู่บนแกนกระสวย กดที่บังคับให้วงล้อยางติดกับล๊อประดับ แล้วทำการเดินเครื่องจักรจนกว่าด้ายจะเต็มแกนกระสวยอย่างสม่ำเสมอ

2. การใส่กระสวย นำไส้กระสวยที่กรอด้วยเต็มแล้วใส่ลงในตัวกระสวยหรือกระโหลกกระสวย แล้วดึงปลายด้ายเข้าในร่องและผ่านออกทางปีกกระสวย และให้ปลายด้ายมีความยาวประมาณ 4-5 นิ้ว นำกระสวยใส่ในเพลกระสวยกดให้เข้าที่

3. การใส่เข็ม หมุนวงล้อที่หัวจักรให้หลักเข็มขึ้นอยู่ในตำแหน่งสูงสุด แล้วจึงคลายหมุดที่รัดเข็มออก โดยให้ด้านที่มีร่องอยู่ทางด้านนอกหรือด้านซ้ายมือ และด้านหน้าตัดให้อยู่ด้านในหรือด้านขวามือใส่เข็มให้สุดโคน แล้วจึงหมุนหมุดรัดเข็มให้แน่น

4. การร้อยด้าย ทำได้โดยใส่หลอดด้ายลงที่แกนหลอดด้าย ให้ปลายด้ายผ่านไปยังที่คล้องด้ายลงไปยังที่บังคับด้าย ผ่านที่คล้องด้ายขึ้นไปร้อยเข้าในรูเหล็กกระตุกด้าย ผ่านห่วงร้อยด้าย อันบนและล่างลงไปยังที่บังคับเข็ม แล้วร้อยด้ายผ่านรูเข็มจากด้านนอกเข้าด้านใน โดยปล่อยปลายด้ายให้เหลือประมาณ 4-5 นิ้ว

5. การเย็บ เมื่อเริ่มลงมือเย็บผ้าควรที่จะนำเส้นด้ายล่างให้ขึ้นมาอยู่ด้านบนของจักร โดยการหมุนล้อเข้าหาตัว แล้วดึงด้ายขึ้นมาประมาณ 4-5 นิ้วให้อยู่ใต้และหลังตีนผี จึงเริ่มทำการเย็บโดยสอดผ้าเข้าที่ตีนผีจักรลดตีนผีลงทับผ้า ใช้มือซ้ายป้อนผ้า มือขวาหมุนล้อส่วนหัวจักรเข้าหาตัว เพื่อให้

เข็มปักที่จุดที่ต้องการเย็บ แล้วจึงเริ่มเดินเครื่องจักร ขณะเย็บป้อนผ้าตามกำลังจักร อย่าดึงผ้าหรือป้อนเร็วเกินไป ต้องปรับด้ายบนและด้ายล่างให้มีความตึง-หย่อนเท่า ๆ กัน เมื่อเย็บตะเข็บจนสุดหรือสุดแนวที่จะเย็บ ให้ยกตีนผีขึ้น ดึงผ้าออกจากตีนผีแล้วตัดด้ายให้ปลายด้ายเหลือประมาณ 3-4 นิ้ว

ปัญหา สาเหตุ และวิธีการแก้ไขจักรและข้อบกพร่องที่เกิดจากการเย็บ เนื่องจากเครื่องจักรมีการใช้งานอยู่ตลอดเวลา ย่อมมีการสึกหรอหรือติดขัดในขณะใช้งาน ดังนั้นผู้ที่เป็นช่างควรที่จะรู้ปัญหา สาเหตุ และวิธีการแก้ไข เมื่อจักรทำงานบกพร่อง ปัญหาทั่วไปที่มักจะเกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานมีดังนี้ (ตารางที่ 1) (กรมอาชีวศึกษา, 2531; จิตรพิ, 2539)

ตารางที่ 1 ปัญหา สาเหตุ และวิธีการแก้ไข อันเนื่องมาจากการเย็บ

ปัญหา	สาเหตุ	วิธีการแก้ไข
1. ฝีเข็มกระโดด	- ใส่เข็มไม่ถูกต้อง - ร้อยด้ายไม่เรียบร้อย - หลักระเข็มอยู่สูงกว่าปกติ - เข็มทุ่ เข็มคด - ด้ายและเข็มไม่เหมาะสม	- ใส่เข็มให้ถึงที่และปรับร่องนำด้ายบนให้ตรงกับทางเดินของด้าย - ตรวจสอบการร้อยด้ายอีกครั้ง - ลดหลักระเข็มให้อยู่ในตำแหน่งที่พอดี - ตรวจสอบสภาพเข็ม - เลือกด้ายและเข็มที่เหมาะสม
2. ด้ายบนขาด	- ขั้นตอนการคล้องด้ายไม่ถูกต้อง - ที่บังคับด้ายบนแน่นเกินไป - เส้นด้ายใหญ่กว่าเข็ม - ใส่เข็มผิดและด้ายเปื่อย	- ร้อยด้ายใหม่ให้ถูกขั้นตอน - คลายที่บังคับด้ายบนเล็กน้อย - เลือกด้ายและเข็มให้มีขนาดสัมพันธ์กัน - ตรวจสอบการใส่เข็ม และเปลี่ยนด้ายใหม่
3. ด้ายล่างขาด	- เกลียวที่ปิดกระสวยแน่นเกินไป	- คลายเกลียวที่ปิดกระสวยออก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัญหา	สาเหตุ	วิธีการแก้ไข
	- กรอด้วยลั่นไส้กระสวย	- กรอด้วยให้พอดี
4. จักรมีเสียงดังผิดปกติ	- มีเศษผ้า เศษด้ายหรือเศษ ฝุ่นเข้าไปเกาะอยู่บริเวณ ข้างล่างฟันกระด้าย หรือที่ โครงกระสวย	- ปิดฝุ่นเศษผ้า เศษด้าย แล้วใช้น้ำมันเช็ด หรือหยอดตามข้อ ต่าง ๆ ของจักร
5. เข็มหัก	- ดึงผ้าแรงเกินไปในขณะที่ เย็บ - เข็มปักลงไม่ตรงช่องเข็ม - ปลดรอยผ้าห้อยมากใน ขณะเย็บ - ใส่กระโหลกกระสวยไม่ สนิท - ดินผีไม้ได้ระดับกับช่อง เข็ม	- ไม่ควรดึงผ้าในขณะที่เย็บ - เมื่อเย็บผ้าหนา ๆ ควรใช้เทียน ถูผ้าและเข็มในระหว่างการ เย็บ - เมื่อเย็บผ้าผืนยาว ๆ ควรมี เก้าอี้รองผ้าที่เย็บเสร็จเรียบ ร้อยแล้ว - ตรวจสอบกระสวยด้านล่างให้ เข้าที่ - คลายหลักดินผี และหาระดับ ใหม่
6. ตะเข็บย่น	- ความตึงของด้ายบนและ ด้ายล่างไม่สัมพันธ์กัน	- ปรับความตึงของด้ายบนและ ด้ายล่างให้สัมพันธ์กัน
7. ตะเข็บเป็นถั่วงอก	- ด้ายบนและด้ายล่างไม่ คล้องกันแน่น ด้ายบนเป็น ถั่วงอกเพราะด้ายล่างหลวม ด้ายล่างเป็นถั่วงอกเพราะ ด้ายบนหลวม	- ปรับด้ายบนและด้ายล่างให้ สัมพันธ์กัน

การเย็บจักรสามารถทำให้เกิดลักษณะของฝีเข็มได้หลายแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และความเหมาะสมกับชนิดของงาน ฝีเข็มของการเย็บด้วยจักรที่สำคัญ คือ (สุรียลักษณ์, 2546)

1. การเย็บเส้นตรง เป็นฝีเข็มที่สามารถปรับระยะความถี่ – ห่างของฝีเข็มได้หลายระดับ เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อผ้าแต่ละชนิด การเย็บเส้นตรงสามารถใช้เย็บตะเข็บได้ทุกชนิด และเป็นตะเข็บที่ให้ความคงทนต่อบริเวณที่เกิดการเย็บ

2. การเย็บขอบหรือริม เป็นการเย็บฝีเข็มตรงบนผ้าด้านถูกใกล้กับขอบหรือริมของผืนผ้า

3. การเย็บทับด้านบน เป็นการเย็บฝีเข็มตรงบนผ้าด้านถูกของผ้าชิ้นที่อยู่บนสุด โดยทั่วไปจะเย็บห่างจากริมผ้าประมาณ 0.6 เซนติเมตร หรือ $\frac{1}{4}$ นิ้ว

4. การเย็บซิกแซก ใช้เย็บริมเพื่อเย็บของตะเข็บให้เรียบร้อย เหมาะสำหรับผ้าที่ต้องการความสะอาดบ่ง และผ้าที่ต้องการตะเข็บที่คงทน

5. การเย็บสำหรับดิงรูด เป็นการเย็บเส้นตรง โดยปรับฝีเข็มจักรห่างและลดความถี่ของเส้นด้ายบนลงเล็กน้อย เย็บที่ผ้าด้านถูกของผ้าชิ้นบนสุด เป็นเส้นตรง 2 แถว โดยแถวแรกให้อยู่ในส่วนเพื่อเย็บ และเย็บแถวที่ 2 ห่างจากแถวแรก 0.6 หรือ $\frac{1}{4}$ นิ้ว แล้วดึงเส้นด้าย 2 เส้นพร้อม ๆ กัน เพื่อให้เกิดแนวรูดตามความยาวที่ต้องการ นิยมใช้สำหรับการเย็บรูดหัวแขน

นอกจากการเย็บด้วยมือและการเย็บด้วยจักรแล้ว ยังมีการพันริมซึ่งเป็นวิธีการเย็บหุ้มริมเพื่อเย็บของตะเข็บให้เรียบร้อยโดยทั่วไปใช้จักรเฉพาะ สำหรับพันริมเท่านั้น สามารถแบ่งออกได้ 2 ชนิด คือ (สุรียลักษณ์, 2546)

1. จักรพันริมด้าย 3 เส้น แบ่งเป็นด้ายด้านบน 1 เส้น ซึ่งอยู่ในเข็มด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ด้านซ้ายหรือด้านขวา (ขึ้นอยู่กับผ้าที่ต้องการเย็บ) และด้ายอีก 2 เส้น จะเป็นด้ายหุ้มริมตะเข็บให้เรียบร้อย

2. จักรพันริมด้าย 4 เส้น แบ่งเป็นด้ายบน 2 เส้น และอีก 2 เส้นเป็นด้ายหุ้มริมตะเข็บเหมาะสำหรับตะเข็บที่ต้องการความแข็งแรง

การซ่อมแซมเสื้อผ้า

การซ่อมแซมหรือการแก้ไขเสื้อผ้า เป็นการทำให้เสื้อผ้าสามารถใส่ได้ดังเดิม ซึ่งมีหลายวิธี ดังนี้ (เกษร, 2545)

1. การปะ ใช้สำหรับการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด มีเนื้อที่กว้างไม่สามารถเย็บให้เหมือนจริงได้ เช่น ผ้าที่ขาดเป็นปากกลาม ขาดเป็นทางยาว หรือรอยไหม้ที่เกิดจากเตารีด เป็นต้น ซึ่งการปะสามารถทำได้ 2 วิธี คือ การปะด้วยมือ และการปะด้วยจักร การปะควรใช้ผ้าเส้นใยชนิดเดียวกัน ความหนาบางเท่า ๆ กัน สีควรเหมือนกัน ยกเว้นการปะเพื่อตกแต่งให้สวยงาม

2. การซุน ใช้สำหรับการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ขาดเป็นรูเล็ก ๆ ซึ่งอาจเกิดจากการเกาะเกี่ยว เช่น ตะปูเกี่ยว เหล็กเกี่ยว ไม้ปลายแหลม เป็นต้น หรือโดนเศษไฟ การซุน เป็นการสานด้ายให้มีลักษณะคล้ายกับของเดิม โดยทั่วไปมี 2 วิธี คือ

2.1 การซุนแบบสาน ใช้กับผ้าที่มีโครงสร้างการทอลายขัด ทอลายสอง และทอตัวน โดยการจิ้งผ้าด้วยสะดึง แล้วใช้ด้ายสีเดียวกับผ้ามาเย็บให้เส้นด้ายชิดติดกันจนเต็มรอยขาด แล้วเย็บสอดด้ายสานทางด้านขวางอีกครั้งหนึ่ง

2.2 การซุนแบบรังผึ้ง ใช้ซุนกับผ้าแบบอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ผ้าทอ เช่น ผ้าถักนิต วัสดุที่ใช้ เช่นเดียวกับการซุนแบบสาน แต่มีวิธีการซุนที่แตกต่างกัน คือ เป็นการถักคั้วหรือถักกรอบ ๆ หรือเหมือนถักรังคูน

การซ่อมแซมเสื้อผ้ามีมากมายหลายวิธี บางวิธีง่าย บางวิธีอาจต้องให้ช่างผู้ชำนาญเป็นผู้ทำ เพราะต้องใช้จักรพิเศษ เช่น ผ้าที่หนามาก ๆ ผ้าที่ทอพิเศษ ผ้าที่ตกแต่งพิเศษ ซึ่งการซ่อมแซมแบบง่าย ๆ ที่บุคคลในครอบครัวสามารถทำได้มีดังนี้ (เกษร, 2545)

1. การติดกระดุม เป็นการซ่อมแซมกระดุมที่พบว่าไม่แข็งแรง หรือหลุดออกจากตัวเสื้อ ควรรีบซ่อมแซม เพราะกระดุมอาจหลุดหายได้ ทำให้ต้องเปลี่ยนกระดุมทั้งชุด

2. การติดขอเกี่ยว ควรที่จะซ่อมแซมก่อนหลุดเช่นเดียวกับกระดุม และควรซ่อมแซมให้แน่นหนา แข็งแรง

3. การสอย เป็นการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีการพับชาย เช่น ชายเสื้อ ชายกระโปรง ชายกางเกง

เป็นต้น ใช้วิธีการสอยตามแบบที่เหมาะสมกับชนิดของเนื้อผ้าหรือวิธีเดิมของเสื้อผ้าชิ้นนั้น

4. การเย็บกลับปกเสื้อ เป็นวิธีการซ่อมแซมปกเสื้อที่มีรอยขาดก่อนตัวเสื้อ หรือมีคราบติดฝังแน่น ทำได้โดยการเลาะปกส่วนบนออก และกลับด้านที่ไม่มีรอยขาดหรือรอยเปื้อนขึ้นมา แล้วเย็บเข้าปกตามเดิม

5. การดาม เป็นการดามชายเสื้อ กระโปรงที่สั้น หรือขาดหายไป ให้มีความยาวมากขึ้นกว่าเดิม โดยการนำผ้าที่มีสีสันใกล้เคียงกับผ้าที่ต้องการดามเย็บติดกัน แล้วพับสอยชายด้วยวิธีการต่าง ๆ

6. การเปลี่ยนซิป ถ้าซิปอันเดิมเก่า ขาด หรือแตกให้เลาะออก แล้วนำซิปใหม่มาเนาให้ติดกับผ้าก่อนแล้วจึงเย็บด้วยจักร หรือเย็บด้วยมือ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดเย็บ

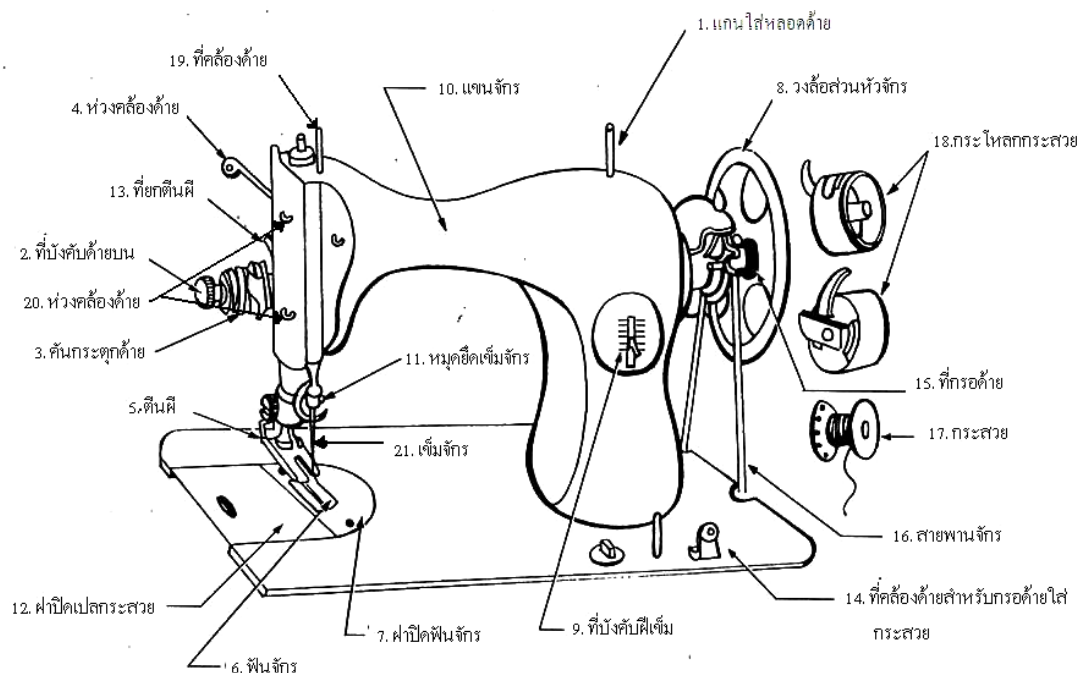
การตัดเย็บเสื้อผ้าจำเป็นต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์เฉพาะอย่าง เช่นเดียวกับงานช่างฝีมืออาชีพอื่น ๆ เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้งานตัดเย็บเสร็จเรียบร้อย สะดวก รวดเร็ว และถูกต้องสำหรับการตัดเย็บผ้าทั่ว ๆ ไป ควรเลือกใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ตัดเย็บที่เหมาะสมกับหน้าที่

อุปกรณ์การเย็บ

อุปกรณ์การเย็บ แบ่งได้ดังนี้

1. จักรเย็บผ้า เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดของช่างตัดเย็บ ซึ่งช่างจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ถึงเทคนิคในการใช้จักร ตลอดจนวิธีแก้ไขต่าง ๆ จักรมีหลายแบบ เช่น จักรเย็บผ้า จักรพั่นริม จักรซิกแซก จักรถักรังคัม จักรสำหรับปักลวดลาย เป็นต้น จักรแต่ละแบบมีประโยชน์ในการใช้สอยแตกต่างกัน ส่วนสำคัญของจักรเย็บผ้าที่ควรทราบมีดังนี้ (รสสุคนธ์, 2537)

หัวจักร ประกอบด้วยกลไกที่เกี่ยวข้องกับการเย็บหลายชิ้นประกอบเข้าด้วยกัน และเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของจักรเย็บผ้า ดังนี้ (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 ส่วนประกอบของหัวจักร

ที่มา: จิตรพิ (2539)

รศสุคนธ์ (2537) ได้กล่าวถึง รายละเอียดส่วนประกอบของหัวจักรไว้ดังนี้

1. แกนใส่หลอดด้าย สำหรับใส่หลอดด้ายที่จะเย็บ อยู่ด้านบนของหัวจักร
2. ที่บังคับด้ายบน ใช้สำหรับบังคับให้ด้ายบนตึง หรือหย่อนตามต้องการ
3. กันกระตุกด้าย ทำหน้าที่กระตุกด้ายออกจากหลอดด้าย
4. ห่วงคล้องด้าย สำหรับคล้องด้ายเพื่อผ่านไปที่กระตุกด้าย
5. ดินผี ใช้สำหรับกดทับผ้าให้ติดกับฟ้นจักร เพื่อส่งผ้าไปด้านหน้า
6. ฟ้นจักร ใช้สำหรับส่งผ้าไปด้านหน้าในขณะที่เย็บผ้า
7. ฝาปิดฟ้นจักร ใช้สำหรับปิดฟ้นจักร
8. วงล้อส่วนหัวจักร ใช้สำหรับบังคับให้เครื่องจักรในส่วนหัวจักรทำงาน
9. ที่บังคับผีเข็ม ใช้สำหรับบังคับผีเข็มให้ถี่-ห่างตามต้องการ
10. แขนจักร เป็นส่วนสำคัญในการยึดส่วนต่าง ๆ ของหัวจักร ให้ทำหน้าที่ตาม

ระบบ

11. หมุดยึดเข็มจักร สำหรับบังคับเข็มจักรให้แน่น
12. ฝาปิดแปลกระสวย ใช้สำหรับเลื่อนเปิด-ปิด เพื่อใส่และถอดกระสวย
13. ที่ยกดินผี ใช้สำหรับยกดินผีขึ้น-ลง เพื่อปล่อยผ้าออกจากจักร

14. ที่คล้องด้ายสำหรับกรอด้วยไส้กระสวย
15. ที่กรอด้วย ไส้สำหรับกรอด้วยไส้กระสวย จะอยู่ด้านข้างของหัวจักร
16. สายพานจักร สำหรับหมุนล้อประทับส่วนหัวจักรและส่วนที่เหยียบ ให้จักรเดินเครื่อง

17. กระสวย ใช้สำหรับกรอไส้ด้ายล่าง และบังคับความตึง-หย่อนของด้ายล่าง
18. กระโหลกกระสวย ใช้สำหรับใส่แกนกระสวย
19. ที่คล้องด้าย ใช้สำหรับคล้องด้ายที่มาจากหลอดด้าย
20. หัวคล้องด้าย ใช้สำหรับคล้องด้าย ซึ่งมี 2 อัน คือ อันบนและอันล่าง
21. เข็มจักร สำหรับเย็บผ้าให้ติดกัน

ส่วนขาจักร ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ที่เหยียบ เพื่อให้วงล้อหมุนและสายพานเดิน
2. วงล้อ ใช้สำหรับคล้องสายพาน
3. ขาจักร เป็นโครงเหล็กรองรับเครื่องจักร

2. เข็มจักร เป็นอุปกรณ์สำหรับการเย็บด้วยจักร ควรเลือกขนาดเข็มให้เหมาะสมกับเนื้อผ้า เข็มเบอร์ต่ำ ๆ จะมีขนาดเล็กและเหมาะสำหรับเย็บผ้าเนื้อบาง ถ้าเข็มเบอร์สูงขึ้นก็จะเหมาะกับผ้าเนื้อหนา ขนาดเข็มจักรที่ใช้เย็บทั่วไป คือ เข็มเบอร์ 9-18 สามารถใช้เย็บได้กับผ้าทุกชนิด ดังนั้นการเลือกใช้เข็มควรเลือกให้เหมาะสมกับด้าย และชนิดของผ้า ดังแสดงในตารางที่ 2 (จิตรพิ, 2539)

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างเข็ม ด้าย และชนิดของผ้า

ขนาดของเข็มจักร	เบอร์ด้ายที่เหมาะสม	ชนิดผ้า
1. เข็มเบอร์ 9	- ด้ายเบอร์ 80 – 100	- ผ้าเนื้อบาง เช่น ผ้าแพรโปรง ผ้าชีฟอง ผ้าไหม ผ้าลูกไม้ ผ้า มัสลินชนิดเนื้อละเอียด เป็น ต้น
2. เข็มเบอร์ 11	- ด้ายมันเบอร์ 50 - ด้ายฝ้ายเบอร์ 60 – 100	- ผ้าเนื้อบาง เช่น ผ้าลินิน ผ้า ฝ้ายชนิดเนื้อบาง ผ้ามัสลิน เนื้อปานกลาง ผ้าเจอร์ซี ผ้าปาน ผ้าแพรมัน ผ้าแพรย่น

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขนาดของเข็มจักร	เบอร์ด้ายที่เหมาะสม	ชนิดผ้า และผ้ากำมะหยี่ เป็นต้น
3. เข็มเบอร์ 13	- ด้ายเบอร์ 60	- ผ้ามองตาгур์ ผ้าฝ้าย และผ้า ลินิน เป็นต้น
4. เข็มเบอร์ 14	- ด้ายมันเบอร์ 50 - ด้ายฝ้ายเบอร์ 40 – 60	- ผ้าฝ้ายเนื้ออ่อนข้างหนา ผ้าลินินเนื้อแน่น ผ้าว่วน ผ้า กำมะหยี่ชนิดเนื้อแน่น ผ้าขนหนูชนิดบาง และผ้าขน สัตว์ เป็นต้น
5. เข็มเบอร์ 14 โคนเข็มสี ทอง	- ด้ายมันเบอร์ 50	- ผ้ามองตาгур์ ผ้าไนลอน ผ้า สังเคราะห์ และผ้ายัดทั่ว ๆ ไป เป็นต้น
6. เข็มเบอร์ 16	- ด้ายเบอร์ 30 – 60	- ผ้าสักหลาด ผ้าเลิร์ท ผ้าลาย สอง ผ้ายีนส์ และผ้าตัดสูท ทั่ว ๆ ไป เป็นต้น
7. เข็มเบอร์ 18	- ด้ายเบอร์ 24 – 40	- ผ้าตัดสูทเนื้อหนา ผ้าเนื้อ หยาบ ผ้าทำเตียงผ้าใบ และ หนัง เป็นต้น

3. เข็มมือ ใช้สำหรับการเย็บด้วยมือ เช่น การเนา การสอย การเย็บติดเครื่องเกาะเกี่ยว และ การถักรังคัม ขนาดที่นิยมใช้ คือ เบอร์ 7-8 ใช้เย็บผ้าหนา และถักรังคัม เบอร์ 9 ใช้เย็บผ้าหนา ปาน กลาง เบอร์ 10 ใช้เย็บผ้าบาง เบอร์ 11 ใช้เย็บผ้าบางมาก สำหรับการสอยควรใช้เข็มเบอร์ 9-11 (จิตรพิ, 2539)

อุปกรณ์การตัด

อุปกรณ์การตัด มีดังนี้ (วารุณี, 2531; เพียว, 2532)

1. กรรไกร เป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับช่างเย็บเสื้อผ้า กรรไกรตัดผ้ามีหลายชนิด หลายแบบ หลายขนาด และหลายยี่ห้อ มีทั้งชนิดด้ามโค้งและด้ามตรง ขึ้นอยู่กับความถนัดของผู้ใช้ ไม่ว่าจะเป็นถนัดซ้ายหรือถนัดขวา ขนาดที่นิยม คือ ขนาด 8-9 นิ้ว หรือตั้งแต่ขนาด 9 นิ้วขึ้นไป สามารถแบ่งลักษณะของกรรไกรตามประโยชน์ใช้สอยได้ดังนี้

1.1 กรรไกรด้ามตรง ใช้สำหรับตัดกระดาษสร้างแบบ ตัดแยกแบบและตัดขายกระโปรง เป็นต้น มีลักษณะเป็นกรรไกรด้ามตรงเหมือนที่ใช้งานอยู่ทั่วไป ขนาดที่เหมาะสม ควรมีความยาว 7 นิ้ว

1.2 กรรไกรด้ามโค้ง เป็นกรรไกรที่ตัดได้เที่ยงตรงกว่ากรรไกรชนิดอื่น ๆ เพราะใบกรรไกรขนานกับผ้าในขณะที่ตัด มีความยาว 7-8 นิ้ว

1.3 กรรไกรซิกแซก เป็นกรรไกรที่ออกแบบมาไว้สำหรับตัดกันลุ่ยริมผ้า กรรไกรซิกแซกบางชนิดออกแบบมาให้ใช้ได้ทั้งผ้าหนาและผ้าบาง แต่มีข้อเสีย คือ ลับคมยาก

1.4 กรรไกรก้ามปู เป็นกรรไกรที่ใช้ตัดด้ายโดยเฉพาะ

1.5 กรรไกรเล็กหรือกรรไกรเจาะรังคุม ใช้สำหรับเล็มปก ขลิบข้างตัว วงแขน หรือใช้เจาะรังคุมให้มีขนาดเล็กหรือใหญ่ได้ตามต้องการ

2. ที่เลาะผ้า ใช้สำหรับเลาะแนวตะเข็บต่าง ๆ ที่ต้องการแก้ไข หรือใช้เจาะแนวรังคุม ควรเลือกที่คมและไม่เป็นสนิม

อุปกรณ์การวัด

อุปกรณ์การวัด มีดังนี้ (เพียว, 2532; จิติรัตน์, 2542)

1. สายวัด ใช้สำหรับการวัดขนาดตัวและวัดในการสร้างแบบตัด สายวัดที่ดีต้องไม่ยืด ไม่หด และไม่ลู่ ทำจากผ้าเทป ไฟเบอร์กลาส และพลาสติก เป็นต้น มีความยาวไม่น้อยกว่า 60 นิ้ว หรือ 150 เซนติเมตร มีตัวเลขบอกไว้ทั้งสองด้าน และมีขีดแบ่งมาตราส่วนไว้ละเอียดชัดเจนทั้งนิ้วและเซนติเมตร

2. ไม้บรรทัดสั้น มีความยาว 12 นิ้ว หรือ 30 เซนติเมตร ใช้สำหรับการวัดเส้นตรงและขีดเส้นตรง ไม้บรรทัดที่ดีต้องอ่อนโค้ง และใสเห็นผ้าข้างล่างได้
3. ไม้บรรทัดยาว มีความยาว 18 นิ้ว หรือ 24 นิ้ว ใช้สำหรับงานสร้างแบบ วัดและทำเครื่องหมายที่เป็นเส้นตรง ชนิดที่ดีต้องมีความเป็นมันเรียบ
4. ไม้ฉาก มีลักษณะเป็นมุม 90 องศา ใช้สำหรับวัดส่วนที่ต้องการมุมฉากในแบบตัดหรือหาแนวเกรนผ้า ควรทำจากพลาสติกใสมองเห็นตัวเลขได้ชัดเจน
5. ไม้โค้งสำเร็จรูป มี 2 ชนิด ชนิดแรก คือ ไม้โค้งปากนกแก้ว สำหรับผู้ที่ต้องการความสะดวกในการโค้งส่วนต่าง ๆ ของแบบตัด เช่น โค้งคอหน้า – คอหลัง วงแขน ไหล่หน้า ไหล่หลัง ตะเข็บแขน ตะเข็บเอว ตะเข็บสะโพก ตะเข็บขากางเกง เป็นต้น ส่วนชนิดที่ 2 คือ ไม้โค้งสะโพก ใช้สำหรับโค้งสะโพก และเอวที่ไม่ต้องการความโค้งมาก

อุปกรณ์การทำเครื่องหมายบนผ้า

อุปกรณ์การทำเครื่องหมายบนผ้า มีดังนี้ (จิตรทิ, 2539)

1. กระดาษกรออย เป็นกระดาษเคลือบเทียนไขมิให้เลอะใช้หลายสี กระดาษกรออยจะใช้คู่กับลูกกลิ้งกรออย และควรใช้กระดาษกรออยสีที่ใกล้เคียงกับผ้า
2. ลูกกลิ้งกรออย ใช้สำหรับกดบนกระดาษสร้างแบบให้เกิดรอยเครื่องหมายบนพื้นผ้า ลูกกลิ้งกรออยมี 3 ลักษณะ คือ
 - 2.1 ชนิดพื้นแหลม ใช้กดกระดาษสร้างแบบและผ้าเนื้อหนา เห็นรอยชัดเจน
 - 2.2 ชนิดพื้นมนหรือชนิดทื่อ ใช้สำหรับกดรอยบนผ้าเนื้อบาง
 - 2.3 ชนิดวงล้อเรียบไม่มีหยัก ใช้สำหรับกดรอยที่ต้องการเส้นตรง การใช้ลูกกลิ้งชนิดนี้จะไม่ใช่แรงกดมาก เพราะเนื้อผ้าอาจเสียหายได้
3. ขอล็กเขียนผ้า ใช้สำหรับการทำเครื่องหมายบนผ้า มิให้เลอะหลากสี ลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยม เมื่อทุ้มมีขีดขูดเหลาได้ ควรระวังอย่าให้ขอล็กตกหล่น เพราะแตกหักได้ง่าย

4. ดินสอสีเขียนผ้า ใช้สำหรับการทำเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น ตำแหน่งการเจาะรังควม ดัด กระควม ดัดตะขอ เป็นต้น

อุปกรณ์การกลัดเนา

อุปกรณ์การกลัดเนา มีดังนี้ (จิตรพิ, 2539)

1. เข็มหมุด ใช้สำหรับกลัดแบบตัด หรือกลัดผ้าให้ติดกันก่อนการเนา ควรเลือกที่ไม่เป็นสนิม ปลายแหลมและยาว หัวเข็มหมุดหุ้มด้วยพลาสติกสีต่าง ๆ เข็มหมุดชนิดสั้นและมีหัวเล็กไม่นิยมใช้ในงานตัดเย็บเสื้อผ้า เนื่องจากไม่สะดวกในการหยิบ

2. หมอนเข็ม ใช้สำหรับปักเข็มต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดเย็บ เพื่อสะดวกในการหยิบใช้ มีขายแบบสำเร็จรูป หาซื้อได้ง่าย ทั้งแบบวางบนโต๊ะและแบบสวมข้อมือ หมอนเข็มควรขัดไส้ด้วยผมหรือขนสัตว์ เมื่อเข็มปักลงไปจะไม่เกิดสนิม

3. ที่สนเข็ม ใช้สำหรับช่วยในการสนเข็ม หรือร้อยด้ายเข้ากันเข็มได้อย่างรวดเร็ว

อุปกรณ์การรีด

อุปกรณ์การรีด มีดังนี้ (จิตรพิ, 2539)

1. เตารีด ใช้สำหรับรีดผ้า เตารีดมี 2 แบบ คือ เตารีดธรรมดา และเตารีดไอน้ำ ใช้รีดผ้าในขณะที่เย็บเพื่อให้ตะเข็บเรียบ และมีความประณีตมากขึ้น

2. โต๊ะรีดผ้า ใช้สำหรับรองรีด เป็นโต๊ะที่สามารถพับเก็บได้ถ้าไม่ใช้ และปรับขนาดในการขึ้นรีดหรือนั่งรีดได้ด้วย

3. หมอนรองรีด ใช้สำหรับรองรีดตามส่วนต่าง ๆ ของเสื้อ กางเกง และตะเข็บต่าง ๆ เช่น แขนเสื้อ สะโพก ปกเสื้อ และตะเข็บเกล็ด เป็นต้น หมอนรองรีดมีหลายแบบหลายขนาด เช่น รูปกลม รูปยาว รูปรี สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับส่วนที่ต้องการรีด

4. ฝารองรีด ใช้สำหรับรองรีด เพื่อไม่ให้ความร้อนจากเตารีดสัมผัสกับเนื้อผ้าโดยตรง และยังเป็น การป้องกันไม่ให้เตารีดติดกับผ้า ในกรณีที่เตารีดมีความร้อนสูงมาก

อุปกรณ์การตัดเย็บอื่น ๆ

อุปกรณ์การตัดเย็บอื่น ๆ มีดังนี้ (พเยาว์, 2532)

1. ปากคืบ ใช้สำหรับเก็บด้ายที่เกิดจากการเกาะผ้า หรือด้ายเนาที่ฝังอยู่ในเนื้อผ้า
2. ปลอกniv ใช้สำหรับสวมนิ้วในขณะที่เย็บผ้า เพื่อป้องกันไม่ให้เข็มแทงนิ้ว และช่วยดันเข็มเมื่อเย็บผ้าหนา ควรทำจากเหล็กที่ไม่เป็นสนิม
3. เหล็กแหลม ใช้สำหรับเจาะกระดาษแบบตัดที่ต้องการทำรูเล็ก ๆ เจาะรังคุดแบบตาไก่ หรือรังคุดหัวกุญแจ และใช้นำในการเย็บผ้าหนา ๆ
4. เหล็กทุบ ใช้สำหรับทุบแนวตะเข็บหนาให้แบนราบ เช่น ตะเข็บปลายขากางเกงยีนส์
5. แป้งเปียก ใช้สำหรับทาริมผ้า หรือส่วนที่ต้องการให้อยู่ตัวก่อนการรีด แล้วเย็บทับด้วยตะเข็บจักรหรือตะเข็บมือ ตามความเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มาลา (2536) ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของช่างทำแบบตัดเสื้อผ้าสำเร็จรูปตามความต้องการของผู้ประกอบการส่งออก พบว่า สมรรถภาพทางวิชาชีพที่มีความจำเป็นที่สุดต่อการปฏิบัติงาน ของช่างทำแบบตัดเสื้อผ้าสำเร็จรูปสตรี ทั้งด้านความรู้ทางทฤษฎี และความชำนาญในการปฏิบัติ เป็นความจำเป็นที่สุดทั้ง 2 ด้านพอ ๆ กัน ซึ่งความจำเป็นทางด้านความรู้ทางทฤษฎีในการปฏิบัติงานการทำแบบตัดเสื้อผ้าสำเร็จรูปสตรี พบว่า จำเป็นที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ การเย็บ ศิลปะที่ใช้ในการออกแบบ และขนาดตามวัยของกลุ่มลูกค้า ส่วนจำเป็นมากมี 2 ด้าน ได้แก่ สรีระของคนในกลุ่มประเทศต่าง ๆ และประเภทของเสื้อผ้าสตรี ความจำเป็นทางด้านความชำนาญในการปฏิบัติงาน การทำแบบตัดเสื้อผ้าสำเร็จรูปสตรี พบว่า จำเป็นที่สุด มี 7 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ การเพื่อยับ การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้เครื่องหมายและอักษรย่อ การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ การทำแบบตัดให้มีความ

พอดี การสร้างแบบตัดและการดัดแปลงแบบตัด และการใช้วัตถุดิบ ส่วนจำเป็นมาก คือ ด้านการออกแบบและการวาดแบบ

ศรีสกุล (2540) ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักออกแบบเสื้อผ้าบุรุษและเด็กชายตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก พบว่า สมรรถภาพของนักออกแบบเสื้อผ้าบุรุษและเด็กชายตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ทั้งในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความต้องการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน สมรรถภาพด้านความรู้ที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการอยู่ในลำดับแรก คือ เรื่องการตัดเย็บ ลำดับรอง คือ เรื่องศิลปะที่ใช้ในการออกแบบ ความต้องการทางด้านทักษะลำดับแรก คือ เรื่องการออกแบบและวาดแบบ ลำดับรอง คือ เรื่องการทำเสื้อผ้าตัวอย่าง ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ผู้บริหารสถานประกอบการต้องการมากที่สุด ได้แก่ ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสนใจใฝ่รู้สิ่งใหม่ ๆ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ความตรงต่อเวลา และความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน ส่วนความต้องการสมรรถภาพทางวิชาชีพ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีความต้องการอยู่ในลำดับแรก ด้านทักษะอยู่ในลำดับรอง และด้านความรู้อยู่ในลำดับต่อมา

อัจฉราณี (2545) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมที่มีต่อประสิทธิผลในการเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปของสมาชิกนิคมสร้างตนเอง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สมาชิกนิคมมีความพร้อมทางการเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ด้านความรู้เบื้องต้นทางการเย็บผ้า ทักษะคิดต่องานเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม แต่ไม่มีความพร้อมด้านทักษะในการเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในขณะเย็บผ้า คือ ฝีเข็มเป็นถั่วอก ฝีเข็มกระโดด และเข็มหัก โดยสมาชิกนิคมสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ในภาพรวมสมาชิกนิคมมีประสิทธิผลในการเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป อยู่ในระดับสูง แต่เมื่อศึกษาประสิทธิผลของการเย็บเสื้อ กระโปรง และกางเกง พบว่า ประสิทธิผลในการเย็บกระโปรงอยู่ในระดับสูง ประสิทธิผลในการเย็บเสื้อและกางเกงอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบในการเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป คือ ปกเสื้อ คอเสื้อ วงแขน เกล็ดกระโปรง ขอบกระโปรง ตะเข็บกระโปรง ขอบกางเกง กระเป๋่า เป้ากางเกง และซิป

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบประเมินด้านทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบความรู้ และแบบประเมิน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น และการสร้างแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบประเมินด้านทักษะ แบบประเมินความพึงพอใจ จากหนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการ วารสาร และเครือข่ายโซเชียลมีเดีย

2. สร้างแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นแบบเลือกตอบ (check list) และแบบปลายเปิด จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ (multiple choices) จำนวน 30 ข้อ

3. สร้างแบบประเมินด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นแบบประเมินทักษะ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 22 ข้อ

4. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นแบบเลือกตอบ (check list) และเป็นแบบเติมคำ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 18 ข้อ

5. นำแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบประเมินด้านทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจ เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเที่ยงตรงเฉพาะหน้า (face validity) เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ศึกษา และเพื่อความสมบูรณ์ของคำถามก่อนนำไปทดลองใช้

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบประเมินด้านทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จนได้ฉบับสมบูรณ์

7. นำแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบประเมินทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try - out) กับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตปริมณฑล คือ จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบประเมินด้านทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach'Alpha) (อ้างถึงใน ชีพสุมน, 2547)

เมื่อวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น พบว่า แบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับสูง ($r = 0.84$) มีค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกเป็นไปตามเกณฑ์ทั้ง 30 ข้อ (ดังตารางผนวกที่ 1) โดยถือเกณฑ์ความยากง่ายตั้งแต่ร้อยละ 20-80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป สามารถนำแบบทดสอบไปใช้เก็บข้อมูลได้ (เสาวพร, 2531) ส่วนแบบประเมินด้านทักษะ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับสูง ($r = 0.82$) และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง ($r = 0.83$) ซึ่งสามารถนำแบบประเมินด้านทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้

วิธีการ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ตั้งจกรอยู่ตามริมทางเท้า ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 เขต ได้แก่ เขตคลองสาน เขตคลองเตย เขตคลองสามวา เขตคันนายาว เขตจตุจักร เขตคูสิต เขตจอมทอง เขตดอนเมือง เขตทวีวัฒนา เขตทุ่งครุ เขตธนบุรี เขตบางกะปิ เขต

บางขุนเทียน เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางเขน เขตบางคอแหลม เขตบางแค เขตบางนา เขตบางซื่อ เขตบางบอน เขตบางพลัด เขตบางรัก เขตบึงกุ่ม เขตปทุมวัน เขตประเวศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตพญาไท เขตพระนคร เขตพระโขนง เขตภาษีเจริญ เขตวังทองหลาง เขตมีนบุรี เขตยานนาวา เขตราชเทวี เขตราชวัตรบูรณะ เขตลาดกระบัง เขตลาดพร้าว เขตวัฒนา เขตสะพานสูง เขตสาทร เขตสายไหม เขตสวนหลวง เขตหนองจอก เขตหนองแขม เขตหลักสี่ เขตห้วยขวาง เขตดินแดง เขตคลองจั่น และเขตสัมพันธวงศ์

จากการตรวจเอกสาร และสอบถามจากกลุ่มงานบริการและเผยแพร่ข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ไม่มีการสำรวจประชากรร้านซ่อมแซมเสื้อผ้าตามริมทางเท้า เนื่องจากไม่มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการร้าน จึงไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการประมาณขนาดของกลุ่มประชากรโดยการสำรวจร้านซ่อมแซมเสื้อผ้าตามริมทางเท้า ในเขตกรุงเทพมหานคร ประมาณการได้ว่าในแต่ละเขตจะมีร้านซ่อมแซมเสื้อผ้า ตามริมทางเท้าไม่น้อยกว่า 10 ร้าน ดังนั้นจะมีร้านซ่อมแซมเสื้อผ้าประมาณ 500 ร้าน ใน 50 เขต

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 10 เขต เขตละ 10 คน รวมจำนวน 100 คน และผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 เขต รวมจำนวน 100 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi – stage sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 ของจำนวนเขตทั้งหมดในจังหวัด กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากได้ 10 เขต คือ เขตดุสิต เขตบางพลัด เขตลาดพร้าว เขตบางกะปิ เขตพระนคร เขตปทุมวัน เขตธนบุรี เขตสาทร เขตบางกอกน้อย และเขตสายไหม

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มเลือกแขวงจากเขต ที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) เขตละ 2 แขวง ได้จำนวน 20 แขวง ดังนี้

เขตดุสิต ได้แก่ แขวงดุสิต แขวงวชิรพยาบาล
เขตบางพลัด ได้แก่ แขวงบางอ้อ แขวงบางพลัด

เขตลาดพร้าว ได้แก่ แขวงลาดพร้าว แขวงจรเข้บัว
 เขตบางกะปิ ได้แก่ แขวงคลองจั่น แขวงหัวหมาก
 เขตพระนคร ได้แก่ แขวงชนะสงคราม แขวงวังบูรพาภิรมย์
 เขตปทุมวัน ได้แก่ แขวงปทุมวัน แขวงลุมพินี
 เขตธนบุรี ได้แก่ แขวงบางยี่เรือ แขวงตลาดพลู
 เขตสาทร ได้แก่ แขวงยานนาวา แขวงทุ่งมหาเมฆ
 เขตบางกอกน้อย ได้แก่ แขวงศิริราช แขวงบางขุนนนท์
 เขตสายไหม ได้แก่ แขวงคลองถนน แขวงสายไหม

ขั้นตอนที่ 3 เลือกสุ่มช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า และผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า แขวงละ 5 คน โดยเลือกสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า 100 คน และผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าจำนวน 100 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า และผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามขั้นตอนดังนี้

1. ออกสำรวจพื้นที่ ที่ตั้งร้านซ่อมแซมเสื้อผ้าในแต่ละเขตที่ทำการวิจัย
2. ดำเนินการขอหนังสือราชการจากภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าและผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลตอบแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบประเมินด้านทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจ
3. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบประเมินด้านทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองกับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า และผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 10 เขต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบ ความรู้แบบให้เลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ แต่ละข้อมีตัวเลือก 3 ตัวเลือก แต่มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง คำตอบเดียว วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 3 สมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ซึ่งเป็นแบบประเมินทักษะ โดยใช้ มาตรฐานประมาณค่า (rating scale) ในการวัดทักษะให้คะแนน 3 ระดับ คะแนนเต็ม คือ 3 คะแนน ดังนั้นคะแนนที่นำมาจัดช่วงระดับสมรรถภาพ คือ 1-3 คะแนน โดยมีเกณฑ์ประเมินคะแนนการวัด ระดับสมรรถภาพด้านทักษะดังนี้

มีสมรรถภาพมาก	ให้คะแนน	3	คะแนน
มีสมรรถภาพปานกลาง	ให้คะแนน	2	คะแนน
มีสมรรถภาพน้อย	ให้คะแนน	1	คะแนน

เมื่อทราบคะแนนสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า จึงนำคะแนนที่คำนวณได้มาจัดช่วงระดับคะแนนตามวิธีการของ บุญเรียง (2545) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{การจัดช่วงระดับคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{3 - 1}{3} \\
 \text{ช่วงระดับคะแนน} &= 0.66
 \end{aligned}$$

จากนั้นนำช่วงระดับคะแนนด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่คำนวณได้ มาจัด ช่วงระดับสมรรถภาพตามเกณฑ์กำหนดระดับสมรรถภาพด้านทักษะ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34 - 3.00	หมายถึง	มีสมรรถภาพมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.67 - 2.33	หมายถึง	มีสมรรถภาพปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.66	หมายถึง	มีสมรรถภาพน้อย

นำข้อมูลที่ได้จากการจัดระดับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 4 ลักษณะพื้นฐานของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 5 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นแบบประเมินความพึงพอใจโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ในการวัดความพึงพอใจให้คะแนน 3 ระดับ คะแนนเต็ม คือ 3 คะแนน ดังนั้นคะแนนที่นำมาจัดช่วงระดับความพึงพอใจ คือ 1-3 คะแนน โดยมีเกณฑ์ประเมินคะแนนการวัดระดับความพึงพอใจ ดังนี้

มีความพึงพอใจมาก	ให้คะแนน	3	คะแนน
มีความพึงพอใจปานกลาง	ให้คะแนน	2	คะแนน
มีความพึงพอใจน้อย	ให้คะแนน	1	คะแนน

เมื่อทราบคะแนนความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า จึงนำคะแนนที่คำนวณได้มาจัดช่วงระดับคะแนนตามวิธีการของ บุญเรียง (2545) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{การจัดช่วงระดับคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{3 - 1}{3} \\
 &= 0.66
 \end{aligned}$$

จากนั้นนำช่วงระดับคะแนนความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่คำนวณได้ มาจัดช่วงระดับความพึงพอใจตามเกณฑ์กำหนดดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.67 – 2.33	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.66	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย

นำข้อมูลที่ได้จากการจัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 6 ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ (chi-square) เพื่อหาความสัมพันธ์ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลและการวิจารณ์

จากการศึกษาเรื่อง สมรรถภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตอนที่ 2 สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ตอนที่ 3 สมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตอนที่ 4 ลักษณะพื้นฐานของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตอนที่ 5 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 3 ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	66	66.0
ชาย	34	34.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า กลุ่มใหญ่ที่สุดเป็นเพศหญิง และมีร้อยละ 34 ที่เป็นเพศชาย

ตารางที่ 4 ช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามระดับอายุ

ระดับอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21 – 30 ปี	8	8.0
31 – 40 ปี	25	25.0
41 – 50 ปี	38	38.0
51 – 60 ปี	23	23.0
61 ปีขึ้นไป	6	6.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้า กลุ่มใหญ่ที่สุดมีระดับอายุ 41 – 50 ปี รองลงมา คือ ช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีระดับอายุ 31 – 40 ปี และระดับอายุ 51 – 60 ปี ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 25 และร้อยละ 23 ตามลำดับ และช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีน้อยที่สุด

ตารางที่ 5 ช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษา	35	35.0
ประถมศึกษา	26	26.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	21	21.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	12	12.0
ปวช.	2	2.0
ปวส.	3	3.0
ปริญญาตรี	1	1.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้า กลุ่มใหญ่ที่สุดมีการศึกษาด้านต่ำกว่าประถมศึกษา รองลงมา คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ สำหรับ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปวส. และระดับปวช. พบว่า มีเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 3 และ ร้อยละ 2 นอก

จากนี้ยังพบว่า มีผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 1

ตารางที่ 6 ช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามแหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า

แหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า	45	45.0
โรงเรียนฝึกวิชาชีพ	27	27.0
บิดามารดาสอน	11	11.0
เรียนรู้ด้วยตนเอง	8	8.0
โรงงานอุตสาหกรรม	8	8.0
การศึกษานอกโรงเรียน	1	1.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้ากลุ่มใหญ่ที่สุด คือ ร้อยละ 45 ได้รับความรู้จากร้านตัดเย็บเสื้อผ้าที่เคยอยู่มาก่อน รองลงมา คือ ได้รับความรู้จากโรงเรียนฝึกวิชาชีพ และบิดามารดาตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้าร้อยละ 8 ที่ได้รับความรู้จากโรงงานอุตสาหกรรม และการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีเพียงร้อยละ 1 เท่านั้นที่ได้รับความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าจากการศึกษานอกโรงเรียน

ตารางที่ 7 ช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามประสบการณ์ในการซ่อมแซมเสื้อผ้า

ประสบการณ์ในการซ่อมแซมเสื้อผ้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5 ปีหรือต่ำกว่า	30	30.0
6 – 10 ปี	23	23.0
11 – 20 ปี	37	37.0
21 ปีขึ้นไป	10	10.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่าช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้า กลุ่มใหญ่ที่สุดมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพซ่อมแซมเสื้อผ้าระหว่าง 11 – 20 ปี รองลงมา คือ 5 ปีหรือต่ำกว่า 6 – 10 ปี และ 21 ปีขึ้นไป

ตามลำดับ จากการสัมภาษณ์พบว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีประสบการณ์มากที่สุดคือ 40 ปี และน้อยที่สุดคือ 1 ปี

ตารางที่ 8 ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5,000 บาทหรือต่ำกว่า	11	11.0
5,001 – 10,000 บาท	56	56.0
10,001 บาทขึ้นไป	33	33.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า มากกว่าครึ่งหนึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท รองลงมา คือ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 บาทขึ้นไป และมีเพียงร้อยละ 11 ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 บาทหรือต่ำกว่า

ตารางที่ 9 ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเช่าที่ตั้งร้านต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายในการเช่าที่ตั้งร้านต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
500 บาทหรือต่ำกว่า	14	14.0
501 – 1,000 บาท	23	23.0
1,001 – 1,500 บาท	12	12.0
1,501 บาทขึ้นไป	25	25.0
ไม่มีค่าใช้จ่าย	26	26.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากลุ่มใหญ่ที่สุด คือ ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเช่าที่ตั้งร้าน รองลงมา คือ มีค่าใช้จ่ายในการเช่าที่ตั้งร้านต่อเดือน 1,501 บาทขึ้นไป และ 501 – 1,000 บาท สำหรับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ต้องจ่ายค่าเช่าที่ตั้งร้านต่อเดือน 500 บาทหรือต่ำกว่า และ 1,001-1,500 บาท มีจำนวนใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 10 ประเภทของเสื้อผ้าที่ลูกค้านำมาซ่อมแซม

ประเภทเสื้อผ้าที่ลูกค้านำมาซ่อมแซม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กางเกง	96	96.0
เสื้อ	3	3.0
กระโปรง	1	1.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่าประเภทของเสื้อผ้าที่ลูกค้านำมาซ่อมแซมมากที่สุด คือ กางเกง ประเภทเสื้อ และกระโปรงมีเพียงร้อยละ 3 และ ร้อยละ 1 เท่านั้น

ตารางที่ 11 ลักษณะการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีผู้มาใช้บริการ

ลักษณะการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีผู้มาใช้บริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การแก้ทรงเสื้อ กางเกง และกระโปรง	65	65.0
การเปลี่ยนซิป	31	31.0
การปะ	3	3.0
การซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว	1	1.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่าลักษณะการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีผู้มาใช้บริการมากกว่าครึ่งหนึ่ง คือ การแก้ทรงเสื้อ กางเกง หรือกระโปรง เช่น การลดหรือขยายขนาด และการตัดความยาวชายเสื้อ ปลายขากางเกง หรือชายกระโปรง เป็นต้น รองลงมา คือ การเปลี่ยนซิป มีเพียงร้อยละ 3 ที่ใช้บริการการปะ และมีเพียงร้อยละ 1 ที่ใช้บริการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยวต่าง ๆ เช่น กระดุม และตะขอ ทั้งนี้เนื่องจากจากการซ่อมแซมกระดุม หรือตะขอ เป็นการซ่อมแซมแบบง่าย ๆ ที่บุคคลในครอบครัวสามารถทำได้เอง โดยไม่ต้องใช้ช่างผู้ชำนาญเป็นผู้ซ่อมแซมหรือแก้ไข (เกษร, 2545)

ตารางที่ 12 ราคาค่าบริการเปลี่ยนชิปแบบต่าง ๆ ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

ราคาค่าบริการเปลี่ยนชิป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ชิปธรรมดา</u>		
ราคา 20 บาท	20	20.0
ราคา 25 บาท	14	14.0
ราคา 30 บาท	55	55.0
ราคา 35 บาทขึ้นไป	11	11.0
รวม	100	100.0
<u>ชิปซ่อน</u>		
ราคา 30 บาทหรือต่ำกว่า	27	27.0
ราคา 31-40 บาท	51	51.0
ราคา 41 บาทขึ้นไป	22	22.0
รวม	100	100.0
<u>ชิปกางเกง / กระโปรงยีนส์</u>		
ราคา 30 บาทหรือต่ำกว่า	27	27.0
ราคา 31-40 บาท	63	63.0
ราคา 41 บาทขึ้นไป	10	10.0
รวม	100	100.0
<u>ชิปถอดได้</u>		
ราคา 50 บาทหรือต่ำกว่า	48	48.0
ราคา 51-60 บาท	28	28.0
ราคา 61 บาทขึ้นไป	24	24.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่าราคาค่าบริการเปลี่ยนชิปแบบต่าง ๆ ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร มากกว่าครึ่งหนึ่ง คิดค่าเปลี่ยนชิปธรรมดาในราคา 30 บาท ชิปซ่อน และ ชิปกางเกง / กระโปรงยีนส์ ราคา 31 – 40 บาท ซึ่งเป็นราคาระดับปานกลาง มีช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าส่วนน้อยที่คิดค่าบริการในการเปลี่ยนชิปสูงและต่ำกว่านี้เล็กน้อย คือ ชิปธรรมดา 20 บาท 25 บาท และ 35

บาทขึ้นไปตามลำดับ สำหรับชิปช้อน และ ชิปปางเกง / กระโปรงยีนส์ คิดค่าบริการราคา 30 บาท หรือต่ำกว่า และ ราคา 41 บาทขึ้นไปตามลำดับ

สำหรับการคิดค่าบริการการเปลี่ยนชิปถอดได้ ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากลุ่มใหญ่ที่สุด คิดค่าบริการ 50 บาทหรือต่ำกว่า รองลงมา คือ ราคา 51 – 60 บาท และ ราคา 61 บาทขึ้นไปตามลำดับ

ตารางที่ 13 ราคาค่าบริการประยวดของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

ราคาค่าบริการประยวด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>รยวดขนาดเล็ก</u>		
ราคา 15 บาทหรือต่ำกว่า	43	43.0
ราคา 16 – 20 บาท	47	47.0
ราคา 21 บาทขึ้นไป	10	10.0
รวม	100	100.0
<u>รยวดขนาดใหญ่</u>		
ราคา 30 บาทหรือต่ำกว่า	45	45.0
ราคา 31 – 40 บาท	34	34.0
ราคา 41 บาทขึ้นไป	21	21.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากลุ่มใหญ่ที่สุด คิดราคาค่าบริการประยวดขนาดเล็ก 16 – 20 บาท ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่คิดค่าบริการประยวดขนาดเล็กในราคา 15 บาทหรือต่ำกว่า มีเพียงช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าร้อยละ 10 เท่านั้นที่คิดค่าบริการประยวดขนาดเล็กในราคา 21 บาทขึ้นไป

สำหรับการคิดราคาค่าบริการประยวดขนาดใหญ่ พบว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากลุ่มใหญ่ที่สุด คิดราคาการประยวดขนาดใหญ่ 30 บาทหรือต่ำกว่า รองลงมา คือ คิดราคา 31 – 40 บาท และ ราคา 41 บาทขึ้นไปตามลำดับ

ตารางที่ 14 ราคาค่าบริการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

ราคาค่าบริการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>กระดุมเสื้อ กางเกง และกระโปรง</u>		
ราคา 10 บาทหรือต่ำกว่า	24	24.0
ราคา 11-20 บาท	49	49.0
ราคา 21-30 บาท	19	19.0
ราคา 31 บาทขึ้นไป	8	8.0
รวม	100	100.0
<u>ตะขอเสื้อ กางเกง และกระโปรง</u>		
ราคา 5 บาทหรือต่ำกว่า	16	16.0
ราคา 6-10 บาท	68	68.0
ราคา 11 บาทขึ้นไป	16	16.0
รวม	100	100.0
<u>กระดุมกางเกงยีนส์ หรือกระโปรงยีนส์</u>		
ราคา 10 บาทหรือต่ำกว่า	61	61.0
ราคา 11-15 บาท	18	18.0
ราคา 16 บาทขึ้นไป	21	21.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า เกือบครึ่งคิดค่าบริการเปลี่ยนกระดุมเสื้อ กางเกง และกระโปรงในราคา 11 – 20 บาท รองลงมา คือ ราคา 10 บาทหรือต่ำกว่า ราคา 21-30 บาท และราคา 31 บาทขึ้นไป ตามลำดับ ค่าบริการเปลี่ยนตะขอเสื้อ กางเกง และกระโปรง ส่วนใหญ่คิดค่าบริการในราคา 6-10 บาท และราคา 5 บาทหรือต่ำกว่า ซึ่งมีจำนวนเท่ากับราคา 11 บาทขึ้นไป สำหรับค่าบริการในการเปลี่ยนกระดุมกางเกงยีนส์หรือกระโปรงยีนส์ ส่วนใหญ่คิดค่าบริการในราคา 10 บาทหรือต่ำกว่า รองลงมา คือ ราคา 16 บาทขึ้นไป และราคา 11-15 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ราคาค่าบริการแก้ทรงเสื้อ กางเกง และกระโปรง ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขต กรุงเทพมหานคร

ราคาค่าบริการแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>แก้ทรงเสื้อ</u>		
ราคา 30 บาทหรือต่ำกว่า	31	31.0
ราคา 31-40 บาท	26	26.0
ราคา 41-50 บาท	23	23.0
ราคา 51 บาทขึ้นไป	20	20.0
รวม	100	100.0
<u>แก้ทรงกางเกง</u>		
ราคา 40 บาทหรือต่ำกว่า	26	26.0
ราคา 41-50 บาท	26	26.0
ราคา 51-60 บาท	16	16.0
ราคา 61 บาทขึ้นไป	32	32.0
รวม	100	100.0
<u>แก้ทรงกระโปรง</u>		
ราคา 40 บาทหรือต่ำกว่า	33	33.0
ราคา 41-50 บาท	42	42.0
ราคา 51 บาทขึ้นไป	25	25.0
รวม	100	100.0
<u>ตัดความยาวแขนเสื้อ</u>		
ราคา 20 บาทหรือต่ำกว่า	59	59.0
ราคา 21-30 บาท	35	35.0
ราคา 31 บาทขึ้นไป	6	6.0
รวม	100	100.0

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ราคาการแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ตัดความยาวชายเสื้อ ชายกระโปรง หรือปลายขากางเกง</u>		
ราคา 25 บาทหรือต่ำกว่า	25	25.0
ราคา 26-30 บาท	66	66.0
ราคา 31 บาทขึ้นไป	9	9.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากลุ่มใหญ่ที่สุด คิดค่าบริการแก้ทรงเสื้อในราคา 30 บาทหรือต่ำกว่า รองลงมา คือ ราคา 31-40 บาท ราคา 41-50 บาท และราคา 51 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ค่าบริการแก้ทรงกางเกง กลุ่มใหญ่ที่สุดคิดค่าบริการในราคา 61 บาทขึ้นไป รองลงมา คือ ราคา 40 บาทหรือต่ำกว่า ซึ่งมีจำนวนเท่ากับราคา 41-50 บาท และราคา 51-60 บาท ตามลำดับ

ค่าบริการแก้ทรงกระโปรง เกือบครึ่งคิดค่าบริการในราคา 41-50 บาท รองลงมา คือ ราคา 40 บาทหรือต่ำกว่า และราคา 51 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ค่าบริการตัดความยาวแขนเสื้อ มากกว่าครึ่งคิดค่าบริการในราคา 20 บาทหรือต่ำกว่า รองลงมา คือ ราคา 21-30 บาท และมีเพียงร้อยละ 6 เท่านั้น คิดราคา 31 บาทขึ้นไป

สำหรับค่าบริการตัดความยาวชายเสื้อ ชายกระโปรง หรือปลายขากางเกง ส่วนใหญ่คิดค่าบริการในราคา 26-30 บาท รองลงมา คือ ราคา 25 บาทหรือต่ำกว่า และมีเพียงร้อยละ 9 เท่านั้น คิดราคา 31 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ตารางที่ 16 สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขต กรุงเทพมหานคร

ข้อความ	ตอบถูก	ตอบผิด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. สายวัดที่นิยมใช้สำหรับงานตัดเย็บเสื้อผ้า จะมีความยาวกี่นิ้ว (60 นิ้ว)	99 (99.0)	1 (1.0)
2. การหยอดน้ำมันจักร ควรหยอดบริเวณใดบ้าง (หยอดบริเวณตามรูบนหัวจักรและข้อต่อต่าง ๆ)	98 (98.0)	2 (2.0)
3. ซิปถอดหัวได้เหมาะสำหรับติดกับเสื้อประเภทใด (เสื้อแจ็กเก็ต)	97 (97.0)	3 (3.0)
4. หมุดยึดเข็มจักร มีหน้าที่ (บังคับเข็มจักรให้ยึดติดแน่นเข้ากับช่องเข็ม)	97 (97.0)	3 (3.0)
5. เมื่อผ้าขาดเป็นทางยาวหรือรอยขาดมีขนาดใหญ่ ควรเลือกซ่อมแซมด้วยวิธีใด (การปะ)	95 (95.0)	5 (5.0)
6. เมื่อเย็บตะเข็บเกิดเป็นรอยย่น มีวิธีแก้ไขอย่างไร (ปรับความตึงด้ายบนและด้ายล่างให้สัมพันธ์กัน)	93 (93.0)	7 (7.0)
7. เมื่อเย็บตะเข็บเกิดเป็นถ่วงอกด้านบน มีวิธีแก้ไขอย่างไร (ปรับความตึงหย่อนของด้ายล่าง)	93 (93.0)	7 (7.0)
8. ส่วนประกอบของจักรที่ใช้ปรับความตึงหย่อนของด้าย คือข้อใด (ที่บังคับด้ายบน)	92 (92.0)	8 (8.0)
9. เมื่อเย็บจักรด้วยผ้าเนื้อหนา เช่น ฝ้ายยีนส์ ฝ้ายเลิร์ท ควรเลือกใช้เข็มจักรเบอร์ใด (ใช้เข็มจักรเบอร์ 16)	92 (92.0)	8 (8.0)
10. ก่อน – หลัง การเย็บตะเข็บแต่ละครั้ง ควรปฏิบัติอย่างไร (เย็บย้ำหรือเย็บเดินหน้าแล้วถอยหลังกลับตำแหน่งเดิม)	90 (90.0)	10 (10.0)
11. ข้อใดไม่ใช่วิธีเพิ่มความแข็งแรงในการติดเครื่องเกาะเกี่ยว (தாகาไต้ผ้า)	85 (85.0)	15 (15.0)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	ตอบถูก	ตอบผิด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
12. เมื่อเย็บต่อผ้าที่เป็นแนวโค้งซึ่งต้องกลับเข้าด้านในหรือกลับออกด้านนอก ควรทำอย่างไรไม่ให้เกิดการรั้ง (ขลิบหรือบากบริเวณแนวโค้ง)	83 (83.0)	17 (17.0)
13. ประโยชน์ของที่เลาะผ้า นอกจากใช้ในการเลาะตะเข็บแล้วยังสามารถใช้ได้กับงานใด (เจาะแนวรั้งคุม)	83 (83.0)	17 (17.0)
14. ขณะเย็บผ้า เข็มจักรหักเกิดจากสาเหตุใด (ใส่กระโหลกกระสวยไม่เข้าที่)	80 (80.0)	20 (20.0)
15. ด้ายเย็บผ้าเบอร์อะไรที่ใช้เย็บผ้าทั่ว ๆ ไป (เบอร์ 60)	80 (80.0)	20 (20.0)
16. ถ้าต้องการเย็บเสื้อผ้าให้มีตะเข็บที่แข็งแรง ควรเลือกเย็บตะเข็บแบบใด (ตะเข็บคู่)	80 (80.0)	20 (20.0)
17. การสวมปลอกนิ้วเป็นการป้องกันการเกิดสาเหตุใด (เพื่อป้องกันไม่ให้เข็มแทงนิ้วในขณะเย็บ)	80 (80.0)	20 (20.0)
18. ส่วนประกอบของจักรที่ทำหน้าที่ส่งผ้าเวลาเย็บ คือข้อใด (ฟันจักร)	77 (77.0)	23 (23.0)
19. กรรไกรซิกแซกออกแบบมาให้เหมาะสมกับการตัดประเภทใด (สำหรับตัดตะเข็บกันลู่ริมผ้า)	77 (77.0)	23 (23.0)
20. ตะเข็บชนิดใดไม่เหมาะสำหรับการเย็บผ้าถุง (ตะเข็บพันริม)	75 (75.0)	25 (25.0)
21. เมื่อเย็บตะเข็บหนา ๆ ควรทำอย่างไร (ยกคันบังคับดินผิขึ้นเล็กน้อย)	71 (71.0)	29 (29.0)
22. การเย็บตะเข็บด้วยมือแบบใด ที่มีฝีเข็มคล้ายฝีเข็มจักร (การดันถอยหลัง)	68 (68.0)	32 (32.0)
23. สาเหตุใดที่ทำให้จักรมีเสียงดังผิดปกติ (เศษผ้า เศษด้ายหรือฝุ่นเข้าไปเกาะบริเวณ ข้างล่างฟันจักร)	66 (66.0)	34 (34.0)
24. เมื่อฝีเข็มกระโดด จะมีวิธีแก้ไขอย่างไร (ร้อยด้ายเข้าจักรให้ถูกวิธี)	64 (64.0)	36 (36.0)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	ตอบถูก	ตอบผิด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
25. การเนาผ้าเนื่อบาง เช่น ผ้าไหม ผ้าป่าน ควรเลือกใช้เข็มเบอร์ใด (ใช้เข็มเบอร์ 9)	59 (59.0)	41 (41.0)
26. การรีดตะเข็บในระหว่างขั้นตอนการเย็บผ้ามีความสำคัญอย่างไร (ช่วยให้ตะเข็บผ้าที่เย็บ ได้รูปทรงสวยงาม)	58 (58.0)	42 (42.0)
27. เมื่อเย็บผ้าเนื่อบางและมีน้ำหนักเบาควรทำอย่างไร (หากระดาก รองใต้ผ้าขณะเย็บ)	55 (55.0)	45 (45.0)
28. เมื่อกระโหลกกระสวยยึดกระสวยแน่นเกินไป จะเกิดปัญหาใด (ด้ายล้าขาด)	53 (53.0)	47 (47.0)
29. การรักษาเข็มไม่ให้เกิดสนิม ควรเลือกหมอนเข็มที่ขัดได้ด้วยวัสดุ ชนิดใด (ผม)	47 (47.0)	53 (53.0)
30. ลูกกลิ้งกดรอยชนิดฟันมนหรือฟันที่อเหมาะกับการกดรอยผ้า ลักษณะใด (ผ้าเนื่อบาง)	37 (37.0)	63 (63.0)

หมายเหตุ: ข้อความที่อยู่ในวงเล็บ คือ คำตอบที่ถูกต้องในแต่ละข้อ

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นสูง โดยช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามากกว่าครึ่งหนึ่งสามารถตอบคำถามด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง มีเพียงคำถามเกี่ยวกับลูกกลิ้งกดรอยชนิดฟันมนหรือฟันที่อเหมาะกับการกดรอยผ้าลักษณะใดในข้อที่ 30 และ การรักษาเข็มไม่ให้เกิดสนิม ควรเลือกหมอนเข็มที่ขัดได้ด้วยวัสดุชนิดใดในข้อที่ 29 ที่มีผู้ตอบคำถามถูกเพียงร้อยละ 37 และ 47 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่จำเป็นต้องใช้ลูกกลิ้งในการทำเครื่องหมายเหมือนกับการตัดเย็บเสื้อผ้าทั่วไป และหมอนเข็มที่ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าส่วนใหญ่เลือกใช้เป็นหมอนเข็มที่ซื้อสำเร็จรูป จึงไม่ทราบว่าใช้หมอนที่ทำจากผม จะช่วยรักษาไม่ให้เข็มเกิดสนิมได้ (เกษร, 2545)

ตอนที่ 3 สมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 17 คะแนนเฉลี่ย และระดับสมรรถภาพเฉลี่ยด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขต กรุงเทพมหานคร

สมรรถภาพด้านทักษะ	$\bar{X}$	ระดับสมรรถภาพเฉลี่ย
การแก้ทรงเสื้อ กางเกง หรือกระโปรง	2.79	มาก
การเปลี่ยนซิป	2.79	มาก
การปะ	2.33	ปานกลาง
การซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว	2.30	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยรวม	2.56	มาก

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีสมรรถภาพด้านทักษะการซ่อมแซมเสื้อผ้าอยู่ในระดับมาก โดยมีทักษะการแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง และทักษะการเปลี่ยนซิปอยู่ในระดับมาก สำหรับทักษะการปะ และทักษะการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยวมีสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 18 คะแนนเฉลี่ย และระดับสมรรถภาพเฉลี่ยด้านทักษะการปะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัดสมรรถภาพด้านทักษะการปะ	ระดับสมรรถภาพด้านทักษะการปะ			$\bar{X}$	ระดับสมรรถภาพเฉลี่ย
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าปะผ้าโดยไม่ มีฝีมือนเป็นถ่วงออกตลอดแนวปะ	99 (99.0)	0 (0.0)	1 (1.0)	2.98	มาก
2. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าปะผ้าโดยไม่ มีรอยย่นของฝีมือนตลอดแนวปะ	92 (92.0)	8 (8.0)	0 (0.0)	2.92	มาก
3. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าใช้ด้ายสี เดียวกับผ้าที่ขาด	80 (80.0)	19 (19.0)	1 (1.0)	2.79	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ตัวชี้วัดสมรรถภาพด้านทักษะการปะ	ระดับสมรรถภาพด้านทักษะการปะ			$\bar{X}$	ระดับสมรรถภาพเฉลี่ย
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)		
4. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าปะผ้าได้ อย่างเรียบร้อยและประณีต	77 (77.0)	20 (20.0)	3 (3.0)	2.74	มาก
5. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีการตัดเศษ ผ้าที่ไม่เรียบร้อยออกหลังจาก การเย็บ	30 (30.0)	53 (53.0)	17 (17.0)	2.13	ปานกลาง
6. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าใช้ผ้าปะสี เดียวกับผ้าที่ขาด	33 (33.0)	30 (30.0)	37 (37.0)	1.96	ปานกลาง
7. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้ผ้า ปะที่มีเนื้อสัมผัสลักษณะเดียว กับผ้าที่ขาด	34 (34.0)	12 (12.0)	54 (54.0)	1.80	ปานกลาง
8. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ารีดรอยปะ หลังจากการเย็บ	15 (15.0)	0 (0.0)	85 (85.0)	1.30	น้อย
คะแนนเฉลี่ยรวม				2.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีสมรรถภาพด้านทักษะการปะผ้าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสมรรถภาพการปะผ้าโดยฝีเข็มไม่เป็นถ่วงอกตลอดแนวปะ การปะผ้าโดยไม่มีรอยย่นของฝีเข็มตลอดแนวปะ การเลือกใช้ด้ายสีเดียวกับผ้าที่ขาด การปะผ้าได้อย่างเรียบร้อยและประณีตอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการปะผ้าเป็นการปะรอยขาดที่มีขนาดกว้าง ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าจึงต้องระมัดระวังการปรับฝีเข็มจักรให้สวยงาม และเลือกใช้ด้ายสีเดียวกับผ้าที่ขาด จึงจะทำให้รอยปะมีความเรียบร้อยและประณีต เพราะฝีเข็มรอยเย็บจะปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ สุปราณี (2544) ที่กล่าวว่า การปะผ้า ควรเลือกใช้ด้ายที่เหมือนและใกล้เคียงกับสีผ้าที่ขาด

สำหรับการรีดรอยปะหลังจากการเย็บ พบว่า มีสมรรถภาพในระดับน้อย ซึ่งจากการสัมภาษณ์ พบว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าส่วนใหญ่ตั้งจักรอยู่ตามริมทางเท้า ทำให้มีพื้นที่ตั้งร้านค่อนข้าง

จำกัดไม่สามารถวางเตารีดได้ จึงไม่สามารถรีดรอยปะหลังจากการเย็บได้ ดังนั้นจึงมีค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถภาพอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 19 คะแนนเฉลี่ย และระดับสมรรถภาพเฉลี่ยด้านทักษะการเปลี่ยนชิปของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัดสมรรถภาพด้านทักษะการเปลี่ยนชิป	ระดับสมรรถภาพด้านทักษะการเปลี่ยนชิป			$\overline{X}$	ระดับสมรรถภาพเฉลี่ย
	เปลี่ยนชิป				
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าติดชิปเรียบร้อย (ใช้งานได้เช่นเดิม)	100 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.00	มาก
2. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าติดชิปโดยฝีมือนักเย็บไม่มีรอยย่น	100 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.00	มาก
3. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าติดชิปโดยรอยเย็บไม่เป็นถ่วงอก	98 (98.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	2.97	มาก
4. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้ด้ายสีเดียวกับผ้า	89 (89.0)	10 (10.0)	1 (1.0)	2.88	มาก
5. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้ชิปสีเดียวกับผ้า	68 (68.0)	21 (21.0)	11 (11.0)	2.57	มาก
6. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเย็บตรงแนวติดชิปเดิม	37 (37.0)	60 (60.0)	3 (3.0)	2.34	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม				2.79	มาก

จากตารางที่ 19 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีสมรรถภาพด้านทักษะการเปลี่ยนชิปอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าติดชิปได้เรียบร้อย สามารถใช้งานได้เช่นเดิม ฝีมือนักเย็บไม่มีรอยย่น รอยเย็บไม่เป็นถ่วงอก เลือกใช้ด้ายและชิปสีเดียวกับผ้าที่ขาด และเย็บตรงแนวติดชิปเดิม ทั้งนี้เพราะลักษณะการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีผู้มาใช้บริการมากเป็นอันดับ 2 คือ การเปลี่ยนชิป ทำให้ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีทักษะและความชำนาญในการเปลี่ยนชิป จึงสามารถติดชิปได้เรียบร้อย และใช้งานได้เช่นเดิม

ตารางที่ 20 คะแนนเฉลี่ย และระดับสมรรถภาพเฉลี่ยด้านทักษะการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยวของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัดสมรรถภาพด้านทักษะการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว	ระดับสมรรถภาพด้านทักษะการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว			$\overline{X}$	ระดับสมรรถภาพเฉลี่ย
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้ขนาดตะขอได้เหมาะสมกับตำแหน่งที่ซ่อมแซม เช่น ขอบกระโปรงใช้ตะขอขนาดใหญ่ หรือริมคอเลือกใช้ตะขอนขนาดเล็ก	100 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.00	มาก
2. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้ด้ายสีเดียวกับสีผ้า	72 (72.0)	25 (25.0)	3 (3.0)	2.69	มาก
3. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าติดตะขอโดยใช้เทคนิคแบบถักรั้งคุมที่รูตะขอ	10 (10.0)	1 (1.0)	89 (89.0)	1.21	น้อย
คะแนนเฉลี่ยรวม				2.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีสมรรถภาพด้านทักษะการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยวอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสมรรถภาพในการเลือกใช้ขนาดตะขอได้เหมาะสมกับตำแหน่งที่ซ่อมแซม และเลือกใช้ด้ายสีเดียวกับผ้าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะตะขอที่ใช้โดยทั่วไปมีเพียง 2 ขนาด คือ ตะขอนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ซึ่งมีการใช้งานที่แตกต่างกัน คือ ตะขอนขนาดใหญ่เหมาะสำหรับการติดขอบกระโปรง หรือกางเกงทั่วไป และตะขอนขนาดเล็กเหมาะสำหรับการติดคอเสื้อ หรือเสื้อชั้นใน (ฐิติรัตน์, 2542) จึงทำให้ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าสามารถเลือกใช้ขนาดตะขอได้เหมาะสมกับตำแหน่งที่ซ่อมแซม

สำหรับการติดตะขอโดยใช้เทคนิคแบบถักรั้งคุมที่รูตะขอ พบว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าส่วนใหญ่มีสมรรถภาพอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้การติดตะขอสามารถทำได้ 2 วิธี คือ วิธีเย็บติดโดยใช้เข็มแทงจี้ลงให้ด้ายคร่อมอยู่ที่ตะขอ เป็นวิธีที่ติดได้ง่าย รวดเร็ว แต่มีความสวยงามน้อย และอีกวิธีหนึ่ง คือ วิธีติดแบบถักรั้งคุมที่รูตะขอ ซึ่งเป็นวิธีที่ให้ความสวยงามมากกว่าวิธีแรก แต่ต้องใช้เวลาในการติด (สุปราณี, 2544) จึงทำให้ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่เลือกใช้วิธีแบบถักรั้งคุมที่รูตะขอ

ตารางที่ 21 คะแนนเฉลี่ย และระดับสมรรถภาพเฉลี่ยด้านทักษะการแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง
ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวชี้วัดสมรรถภาพด้านทักษะการแก้ทรง	ระดับสมรรถภาพด้านทักษะการแก้ทรง			$\bar{X}$	ระดับ สมรรถภาพ เฉลี่ย
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)		
1. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าแก้ทรง เสื้อผ้าได้ตรงตามความต้องการ ของลูกค้า	97 (97.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	2.96	มาก
2. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเย็บแก้ทรง โดยฝีเข็มไม่มีรอยย่น	96 (96.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	2.95	มาก
3. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้ด้าย สีเดียวกับผ้า	92 (92.0)	8 (8.0)	0 (0.0)	2.92	มาก
4. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเดินฝีเข็ม ตรงตลอดแนวเย็บ	89 (89.0)	8 (8.0)	3 (3.0)	2.86	มาก
5. ฝีเข็มสอยชายพับเสื้อ กางเกง กระโปรง ไม่เห็นรอยสะกิดที่ผ้า ด้านถูกมาก	36 (36.0)	52 (52.0)	12 (12.0)	2.24	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยรวม				2.79	มาก

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่าช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีสมรรถภาพด้าน
ทักษะการแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรงอยู่ในระดับมาก โดยช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีสมรรถภาพอยู่ใน
ระดับมากทุกข้อ ยกเว้นฝีเข็มการสอยชายเสื้อ กางเกง กระโปรง ที่ไม่เห็นรอยสะกิดที่ผ้าด้านถูกมาก
ที่มีสมรรถภาพปานกลาง ทั้งนี้เพราะการสอยชายพับโดยทั่วไป จะเป็นการสอยที่ไม่ต้องการให้ฝีเข็ม
เย็บปรากฏบนผ้าด้านถูก ซึ่งต้องสะกิดเส้นด้ายในผืนผ้าเพียง 1-2 เส้นด้ายเท่านั้น ทำให้ต้องใช้เวลา
ในการสอยนาน (สุริลักษณ์, 2546) ดังนั้นเพื่อความรวดเร็ว ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าจึงไม่ค่อยคำนึงถึงการ
สะกิดผ้า จึงทำให้เห็นเส้นด้ายที่ผ้าด้านถูกมาก

ตอนที่ 4 ลักษณะพื้นฐานของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 22 ผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	64	64.0
ชาย	36	36.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 22 จะเห็นว่าผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีเพียงร้อยละ 36 ที่เป็นเพศชาย

ตารางที่ 23 ผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามระดับอายุ

ระดับอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20 ปีหรือต่ำกว่า	11	11.0
21 – 30 ปี	40	40.0
31 – 40 ปี	25	25.0
41 – 50 ปี	15	15.0
51 – 60 ปี	7	7.0
61 ปีขึ้นไป	2	2.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 23 จะเห็นว่าผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มใหญ่ที่สุด มีระดับอายุระหว่าง 21 – 30 ปี รองลงมา คือ ระดับอายุ 31 – 40 ปี ผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีระดับอายุ 41 – 50 ปี และระดับอายุ 20 ปีหรือต่ำกว่า มีจำนวนใกล้เคียงกัน สำหรับอายุ 51 – 60 ปี มีร้อยละ 7 และผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2

ตารางที่ 24 ผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	47	47.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	14	14.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	12	12.0
ประถมศึกษา	10	10.0
ปวส.	10	10.0
ปวช.	6	6.0
ปริญญาโท	1	1.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่าผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มใหญ่ที่สุด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ สำหรับผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และปวส. มีจำนวนเท่ากัน นอกจากนี้ยังมีผู้บริการร้อยละ 6 ที่มีการศึกษาระดับปวช. และมีเพียงร้อยละ 1 เท่านั้นที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท

ตารางที่ 25 ผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5,000 บาทหรือต่ำกว่า	25	25.0
5,001 – 10,000 บาท	29	29.0
10,001 – 15,000 บาท	25	25.0
15,001 บาทขึ้นไป	21	21.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่าผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท 5,000 บาทหรือต่ำกว่า 10,001 – 15,000 บาทต่อเดือน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 1 ใน 4

ตารางที่ 26 ผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บริษัทเอกชน	26	26.0
ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	17	17.0
รับจ้าง	14	14.0
นิสิต/นักศึกษา	13	13.0
ข้าราชการ	10	10.0
แม่บ้าน	8	8.0
นักเรียน	8	8.0
รัฐวิสาหกิจ	4	4.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่าผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มใหญ่ที่สุดทำงานในบริษัทเอกชน รองลงมา คือ ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย รับจ้าง เป็นนิสิตหรือนักศึกษา และข้าราชการ ตามลำดับ สำหรับผู้บริการที่เป็นแม่บ้าน และนักเรียน มีจำนวนเท่ากัน และมีเพียงร้อยละ 4 ที่มีอาชีพทำงานรัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ 27 ลักษณะการซ่อมแซมเสื้อผ้าของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

n = 100

ลักษณะการซ่อมแซมเสื้อผ้า*	จำนวน	ร้อยละ
การแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง เช่น การ แก้เอว การแก้สะโพก การแก้รอบอก การตัด ความยาวเสื้อ กระโปรง กางเกง เป็นต้น	61	61.0
การเปลี่ยนซิป	47	47.0
การปะ	22	22.0
การซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว เช่น กระดุมหรือตะขอ เป็นต้น	11	11.0

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 27 จะเห็นว่าผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ซ่อมแซมเสื้อผ้าโดยการแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง เช่น การลดหรือขยายรอบเอว รอบอก การตัดความยาวเสื้อ กระโปรง กางเกง เป็นต้น รองลงมา คือ การเปลี่ยนซิป และการปะ ตามลำดับ และมีเพียงร้อยละ 11.0 ที่ให้บริการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว เช่น กระดุม หรือตะขอ ซึ่งสอดคล้องกับผลในตารางที่ 11 ที่สอบถามช่วงซ่อมแซมเสื้อผ้าถึงลักษณะการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีผู้มาใช้บริการมากที่สุด คือ การแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง รองลงมา คือ การเปลี่ยนซิป การปะ และการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยวตามลำดับ

ตารางที่ 28 อายุการใช้งานของเสื้อผ้าที่ผู้ให้บริการนำมาซ่อมแซม

อายุการใช้งานของเสื้อผ้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เสื้อผ้าใหม่	33	33.0
1 – 6 เดือน	15	15.0
7 – 12 เดือน	22	22.0
13 เดือนขึ้นไป	30	30.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 28 จะเห็นว่าผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มใหญ่ที่สุดนำเสื้อผ้าใหม่มาซ่อมแซม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ พบว่า เสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ซื้อมาใหม่มักจะมีสัดส่วนไม่พอดีกับสรีระ เช่น ระดับความยาวกางเกง ความยาวกระโปรง หรือรอบเอวใหญ่เกินไป จึงจำเป็นต้องนำมาแก้ไข เพื่อให้สวมใส่ได้พอดี รองลงมา คือ เสื้อผ้าที่มีอายุการใช้งานมาแล้ว 13 เดือนขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากเสื้อผ้าที่มีอายุการใช้งานมานาน รูปร่างของผู้สวมใส่อาจจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง และวัสดุที่ใช้ก็มีอายุการใช้งาน จึงอาจชำรุดและไม่สามารถใช้งานได้เหมือนเดิม

ตารางที่ 29 ความถี่ในการซ่อมแซมเสื้อผ้าของผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

ความถี่ในการซ่อมแซมเสื้อผ้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 ครั้งต่อเดือน	63	63.0
2 ครั้งต่อเดือน	26	26.0
3 ครั้งต่อเดือน	4	4.0
4 ครั้งต่อเดือน	1	1.0
มากกว่า 4 ครั้งต่อเดือน	6	6.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่าผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่นำเสื้อผ้ามาซ่อมแซมเฉลี่ย 1 ครั้งต่อเดือน รองลงมา คือ 2 ครั้งต่อเดือน มากกว่า 4 ครั้งต่อเดือน 3 ครั้งต่อเดือน และ 4 ครั้งต่อเดือน เป็นกลุ่มที่มีน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1

ตารางที่ 30 จำนวนครั้งที่ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ร้านแห่งเดิมของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

จำนวนครั้งที่ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ร้านแห่งเดิม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้บริการร้านนี้ 1 ครั้ง	21	21.0
ใช้บริการร้านนี้ 2 ครั้ง	21	21.0
ใช้บริการร้านนี้ 3 ครั้ง	18	18.0
ใช้บริการร้านนี้มากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป	40	40.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 30 จะเห็นว่าผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มใหญ่ที่สุดมาใช้บริการที่ร้านซ่อมแซมเสื้อผ้าแห่งเดิมมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป รองลงมา คือ มาใช้บริการที่ร้านซ่อมแซมเสื้อผ้าแห่งเดิม 1 ครั้ง และ 2 ครั้ง มีจำนวนเท่ากัน และมีเพียงร้อยละ 18 ที่มาใช้บริการร้านแห่งเดิม 3 ครั้ง

ตารางที่ 31 เหตุผลการใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ร้านเดิมของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

n = 79		
เหตุผลการใช้บริการซ้ำที่ร้านเดิม*	จำนวน	ร้อยละ
ใกล้บ้าน	38	48.10
ฝีมือดี	28	22.10
ใกล้ที่ทำงาน	13	16.45
ราคาถูก	9	11.40
บริการดีและอภัยภัยดี	3	3.80
ใกล้ที่เรียน	2	2.50

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 31 จะเห็นว่าผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มใหญ่ที่สุดให้เหตุผลในการใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ร้านเดิมเพราะใกล้บ้าน รองลงมา คือ ช่างมีฝีมือการเย็บดี และใกล้ที่ทำงาน

ตอนที่ 5 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 32 คะแนนเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจเฉลี่ยของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจเฉลี่ย
ด้านความสวยงาม	2.72	มาก
ด้านการบริการ	2.45	มาก
ด้านความประณีตของฝีเข็ม	2.33	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยรวม	2.50	มาก

จากตารางที่ 32 จะเห็นว่าผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจในการใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจด้านความสวยงาม และด้านการบริการอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านความประณีตของฝีเข็มมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 33 คะแนนเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจเฉลี่ยของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ด้านความ
ประณีตของฝีเข็ม

ความพึงพอใจด้านความประณีตของฝี เข็ม	ระดับความพึงพอใจ			$\bar{X}$	ระดับความ พึงพอใจเฉลี่ย
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ฝีเข็มเย็บไม่มีรอยย่นตลอดแนว เย็บ	69 (69.0)	30 (30.0)	1 (1.0)	2.68	มาก
2. ความเรียบร้อยของชิ้นงานที่ ซ่อมแซมโดยภาพรวม	64 (64.0)	33 (33.0)	2 (2.0)	2.60	มาก
3. ความสะอาดของชิ้นงาน	58 (58.0)	40 (40.0)	2 (2.0)	2.55	มาก
4. มีการตัดเศษด้ายที่ไม่เรียบร้อย ออก	38 (38.0)	54 (54.0)	8 (8.0)	2.30	ปานกลาง
5. ไม่มีเศษด้ายติดอยู่ที่ชิ้นงาน	23 (23.0)	65 (65.0)	12 (12.0)	2.11	ปานกลาง
6. หลังจากการซ่อมแซมเสื้อผ้ามี การติดตามตะเข็บต่าง ๆ หรือใน ตำแหน่งที่ซ่อมแซม	23 (23.0)	26 (26.0)	51 (51.0)	1.72	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยรวม				2.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 33 จะเห็นว่าผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจ ด้านความประณีตของฝีเข็มอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจฝีเข็มเย็บไม่มีรอยย่นตลอดแนวเย็บ ความเรียบร้อยของชิ้นงานที่ซ่อมแซมโดยภาพรวม และความสะอาดของชิ้นงานในระดับมาก และมีความพึงพอใจการตัดเศษด้ายที่ไม่เรียบร้อยออก ไม่มีเศษด้ายติดอยู่ที่ชิ้นงาน และหลังจากการซ่อมแซมเสื้อผ้ามีการติดตามตะเข็บต่าง ๆ หรือในตำแหน่งที่ซ่อมแซมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะหากเกิดรอยย่นของฝีเข็มเย็บ จะมองเห็นได้อย่างชัดเจน ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าสามารถแก้ไขได้ง่าย โดยปรับความตึงของด้ายบนและด้ายล่างให้สัมพันธ์กัน เพื่อไม่ให้เกิดรอยย่น (จิตรพี, 2539)

ตารางที่ 34 คะแนนเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจเฉลี่ยของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ด้านความสวยงาม

ความพึงพอใจด้านความสวยงาม	ระดับความพึงพอใจ			$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจเฉลี่ย
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)		
1. สีเส้นด้ายที่ใช้เย็บ (เหมือนหรือใกล้เคียงกับสีผ้า)	85 (85.0)	14 (14.0)	1 (1.0)	2.84	มาก
2. วัสดุที่ใช้ในการซ่อมแซมเสื้อผ้า	71 (71.0)	29 (29.0)	0 (0.0)	2.71	มาก
3. ความสวยงามของตะเข็บ	62 (62.0)	36 (36.0)	2 (2.0)	2.60	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม				2.72	มาก

จากตารางที่ 34 จะเห็นว่าผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจด้านความสวยงามอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจสีเส้นด้ายที่ใช้เย็บ (เหมือนหรือใกล้เคียงกับสีผ้า) วัสดุที่ใช้ในการซ่อมแซมเสื้อผ้า และความสวยงามของตะเข็บอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ทั้งนี้เพราะช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าได้เลือกสีของเส้นด้ายเหมือนและใกล้เคียงกับสีของผ้า จึงส่งผลให้ตะเข็บมีความสวยงามด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสุปราณี (2544) ที่กล่าวว่า การเย็บผ้าควรเลือกสีของเส้นด้ายให้เหมือนกับผ้าที่เย็บ จึงจะทำให้ตะเข็บมีความสวยงาม

ตารางที่ 35 คะแนนเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจเฉลี่ยของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ด้านการบริการ

ความพึงพอใจด้านการบริการ	ระดับความพึงพอใจ			$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจเฉลี่ย
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)		
1. ทัศนคติของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า	81 (81.0)	16 (16.0)	3 (3.0)	2.78	มาก
2. ความสะดวกของการคมนาคมไปยังสถานที่ตั้งร้าน	75 (75.0)	19 (19.0)	6 (6.0)	2.69	มาก
3. ความเหมาะสมของราคา	66 (66.0)	33 (33.0)	1 (1.0)	2.65	มาก
4. งานซ่อมแซมเสื้อผ้าเสร็จตรงตามนัดหมายของลูกค้า	67 (67.0)	30 (30.0)	3 (3.0)	2.64	มาก
5. ความเหมาะสมของเวลาในการซ่อมแซมเสื้อผ้า	58 (58.0)	41 (41.0)	1 (1.0)	2.57	มาก
6. ความรับผิดชอบแก้ไขงาน หากเกิดความผิดพลาด	57 (57.0)	40 (40.0)	3 (3.0)	2.54	มาก
7. การเก็บรักษาชิ้นงานก่อนการส่งมอบให้ลูกค้า	52 (52.0)	44 (44.0)	4 (4.0)	2.48	มาก
8. ความสะอาดของที่ตั้งร้าน	32 (32.0)	61 (61.0)	7 (7.0)	2.25	มาก
9. ความสะดวกในการบริการ เช่น มีใบรับงาน-ส่งงาน / มีป้ายบอกราคา	14 (14.0)	17 (17.0)	69 (69.0)	1.45	น้อย
คะแนนเฉลี่ยรวม				2.45	มาก

จากตารางที่ 35 จะเห็นว่าผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจด้านการบริการในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นความสะดวกในการบริการ เช่น มีใบรับงาน-ส่งงาน / มีป้ายบอกราคา ที่มีความพึงพอใจในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะร้าน

ซ่อมแซมเสื้อผ้าส่วนใหญ่เป็นร้านที่ตั้งอยู่ตามริมทางเท้า จึงทำให้ไม่สะดวกในการเขียนใบรับงาน-ส่งงาน / ป้ายบอกราคา แต่ให้สิ่งเป็นคำพูดแทน เพื่อความสะดวกรวดเร็วในระหว่างการปฏิบัติงานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

สมมติฐานที่ 1.1 เพศมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

เพศ	สมรรถภาพด้านความรู้			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
หญิง	54 (81.8)	12 (18.2)	0 (0.0)	66 (100.0)	1.649	.199
ชาย	24 (70.6)	10 (29.4)	0 (0.0)	34 (100.0)		
รวม	78 (78.0)	22 (22.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น พบว่า เพศของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีเพศต่างกัน มีความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 ระดับอายุของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ระดับอายุ	สมรรถภาพด้านความรู้			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
21-30 ปี	6 (75.0)	2 (25.0)	0 (0.0)	8 (100.0)	4.060	.398
31-40 ปี	21 (84.0)	4 (16.0)	0 (0.0)	25 (100.0)		
41-50 ปี	32 (84.0)	6 (15.8)	0 (0.0)	38 (100.0)		
51-60 ปี	15 (65.2)	8 (34.8)	0 (0.0)	23 (100.0)		
61 ปีขึ้นไป	4 (66.7)	2 (33.3)	0 (0.0)	6 (100.0)		
รวม	78 (78)	22 (22.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น พบว่า ระดับอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีระดับอายุต่างกัน มีความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเป็นอาชีพที่ไม่มีการกำหนดระดับอายุ ผู้ใดสนใจก็สามารถที่จะฝึกหาความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ (2548) ที่ศึกษาเรื่อง ความพร้อมของสมาชิกกลุ่มทอผ้าในการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายการทอผ้าของจังหวัดลำปาง พบว่า ระดับอายุไม่เป็นเงื่อนไขต่อความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นเครือ

ข่าวการทอผ้าของจังหวัดลำปาง เนื่องจากการทอผ้าเป็นภูมิปัญญาของชุมชนท้องถิ่นผู้ใดสนใจก็สามารถที่จะเรียนรู้ได้โดยตรง

สมมติฐานที่ 1.3 ระดับการศึกษาของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ระดับการศึกษา	สมรรถภาพด้านความรู้			รวม	χ^2	p
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)			
ต่ำกว่าประถมศึกษา	30 (85.7)	5 (14.3)	0 (0.0)	35 (100.0)	3.451	.327
ประถมศึกษา	19 (73.1)	7 (26.9)	0 (0.0)	26 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	14 (66.7)	7 (33.3)	0 (0.0)	21 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือสูงกว่า	15 (83.3)	3 (16.7)	0 (0.0)	18 (100.0)		
รวม	78 (78.0)	22 (22.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นไม่แตกต่างกัน

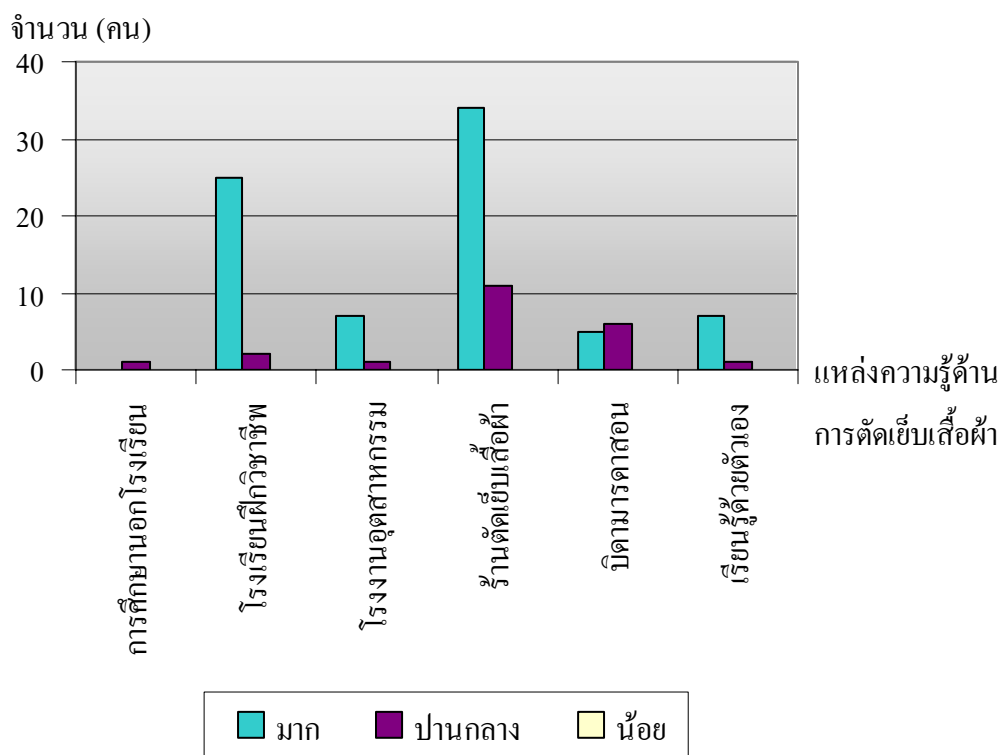
สมมติฐานที่ 1.4 แหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้ามกับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

แหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บ เสื้อผ้า	สมรรถภาพด้านความรู้			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า	34 (75.6)	11 (24.4)	0 (0.0)	45 (100.0)	14.684	.012*
โรงเรียนฝึกวิชาชีพ	25 (92.6)	2 (7.4)	0 (0.0)	27 (100.0)		
บิดามารดาสอน	5 (45.5)	6 (54.5)	0 (0.0)	11 (100.0)		
เรียนรู้ด้วยตัวเอง	7 (87.5)	1 (12.5)	0 (0.0)	8 (100.0)		
โรงงานอุตสาหกรรม	7 (87.5)	1 (12.5)	0 (0.0)	8 (100.0)		
การศึกษานอกโรงเรียน	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
รวม	78 (78.0)	22 (22.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

* มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้ามกับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น พบว่า แหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ได้รับความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าจากสถานที่ต่างกัน มีสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นแตกต่างกัน

ภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

จากภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น พบว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ได้รับความรู้จากร้านตัดเย็บเสื้อผ้ามีสมรรถภาพด้านความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ได้รับความรู้จากโรงเรียนฝึกวิชาชีพ และไม่มีช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ได้รับความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าจากแหล่งใดที่มีสมรรถภาพน้อยเลย

ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ได้รับความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าจากร้านตัดเย็บเสื้อผ้า และโรงเรียนฝึกวิชาชีพมีสมรรถภาพด้านความรู้มากกว่าผู้ที่เรียนจากแหล่งความรู้อื่น ๆ ทั้งนี้เพราะ หลักสูตรของร้านตัดเย็บเสื้อผ้าและโรงเรียนฝึกวิชาชีพส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรระยะสั้นที่เน้นการเรียนเฉพาะการตัดเย็บเสื้อผ้าเท่านั้น ดังนั้นผู้เรียนจึงได้ความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นเป็นอย่างดี สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพ และปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้เมื่อจบหลักสูตร (กรมอาชีวศึกษา, 2540)

สมมติฐานที่ 1.5 ประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้า	สมรรถภาพด้านความรู้			รวม	χ^2	p
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)			
น้อยกว่า 5 ปี	23 (76.70)	7 (23.30)	0 (0.0)	30 (100.0)	7.523	.057
6-10 ปี	17 (73.90)	6 (26.10)	0 (0.0)	23 (100.0)		
11-20 ปี	33 (89.20)	4 (10.80)	0 (0.0)	37 (100.0)		
20 ปีขึ้นไป	5 (50.0)	5 (50.0)	0 (0.0)	10 (100.0)		
รวม	78 (78.0)	22 (22.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 40 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น พบว่า ประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้าต่างกันมีความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	สมรรถภาพด้านความรู้			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
5,000 บาทหรือต่ำกว่า	10 (91.0)	1 (9.0)	0 (0.0)	11.0 (100.0)	2.396	.880
5,001 – 10,000 บาท	43 (76.8)	13 (23.2)	0 (0.0)	56 (100.0)		
10,001 บาทขึ้นไป	25 (75.7)	8 (24.3)	0 (0.0)	33 (100.0)		
รวม	78 (78.0)	22 (22.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 41 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า เกิดจากผู้มาใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่คำนึงถึงฝีมือของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า สถานที่ตั้งร้านมีความสะดวกต่อการคมนาคม อยู่ใกล้แหล่งชุมชน และมีลูกค้าอยู่เป็นจำนวนมาก จึงไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ เพราะความรู้เกิดจากการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาศักยภาพให้ดีขึ้น

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

สมมติฐานที่ 2.1 เพศของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

เพศ	สมรรถภาพด้านทักษะ			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
หญิง	64 (97.0)	2 (3.0)	0 (0.0)	66 (100.0)	1.586	.208
ชาย	31 (91.2)	3 (8.8)	0 (0.0)	34 (100.0)		
รวม	95 (95.0)	5 (5.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 42 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า เพศของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีเพศต่างกัน มีสมรรถภาพด้านทักษะไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้งานตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นงานที่เพศชายหรือเพศหญิงก็สามารถฝึกฝนการตัดเย็บเสื้อผ้าให้เกิดความชำนาญและมีทักษะที่ดีได้เช่นเดียวกัน

สมมติฐานที่ 2.2 ระดับอายุของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ระดับอายุ	สมรรถภาพด้านทักษะ			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
21-30 ปี	8 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (100.0)	3.091	.543
31-40 ปี	23 (92.0)	2 (8.0)	0 (0.0)	25 (100.0)		
41-50 ปี	35 (92.1)	3 (7.9)	0 (0.0)	38 (100.0)		
51-60 ปี	23 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	23 (100.0)		
60 ปีขึ้นไป	6 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	6 (100.0)		
รวม	95 (95.0)	5 (5.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 43 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า ระดับอายุของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีระดับอายุต่างกัน มีสมรรถภาพด้านทักษะไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.3 ระดับการศึกษาของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 44 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ระดับการศึกษา	สมรรถภาพด้านทักษะ			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
ต่ำกว่าประถมศึกษา	31 (88.6)	4 (11.4)	0 (0.0)	35 (100.0)	5.171	.160
ประถมศึกษา	25 (96.2)	1 (3.8)	0 (0.0)	26 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	21 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	21 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือสูงกว่า	18 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	18 (100.0)		
รวม	95 (95.0)	5 (5.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 44 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า ระดับการศึกษาของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีสมรรถภาพด้านทักษะไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการมีทักษะที่ดีนั้น ต้องเกิดจากการหมั่นฝึกฝนอยู่เป็นประจำจนเกิดเป็นความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับ พิชิต (2545) ที่กล่าวว่า ทักษะเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติ หากมีการฝึกฝนเป็นประจำ ก็จะก่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

สมมติฐานที่ 2.4 แหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 45 ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

แหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บ เสื้อผ้า	สมรรถภาพด้านทักษะ			รวม	χ^2	p
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)			
ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า	42 (93.3)	3 (6.7)	0 (0.0)	45 (100.0)	1.641	.896
โรงเรียนฝึกวิชาชีพ	26 (96.3)	1 (3.7)	0 (0.0)	27 (100.0)		
บิดามารดาสอน	10 (90.9)	1 (9.1)	0 (0.0)	11 (100.0)		
เรียนรู้ด้วยตัวเอง	8 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (100.0)		
โรงงานอุตสาหกรรม	8 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (100.0)		
การศึกษานอกโรงเรียน	1 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
รวม	95 (95.0)	5 (5.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 45 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า แหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าจากสถานที่ต่างกัน มีสมรรถภาพด้านทักษะไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ล้วน และ อังคณา (2543) ที่กล่าวว่า การมีทักษะที่ดีต้องเกิดจากการฝึกฝน และปฏิบัติอยู่เป็นประจำจนเกิดเป็นความคล่องแคล่ว ว่องไว และแม่นยำ

เมื่อได้รับความรู้จากการศึกษาเล่าเรียนมา ควรมีการนำมาปรับใช้ร่วมกับการปฏิบัติ และหมั่นฝึกฝนเป็นประจำเพื่อให้เกิดทักษะที่ดีขึ้น

สมมติฐานที่ 2.5 ประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 46 ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้า	สมรรถภาพด้านทักษะ			รวม	χ^2	p
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)			
น้อยกว่า 5 ปี	28 (93.3)	2 (6.7)	0 (0.0)	30 (100.0)	1.774	.621
6-10 ปี	21 (91.3)	2 (8.7)	0 (0.0)	23 (100.0)		
11-20 ปี	36 (97.3)	1 (2.7)	0 (0.0)	37 (100.0)		
20 ปีขึ้นไป	10 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	10 (100.0)		
รวม	95 (95.0)	5 (5.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 46 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า ประสิทธิภาพในการซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีประสิทธิภาพต่างกัน มีสมรรถภาพด้านทักษะไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะทักษะเกิดจากหมั่นฝึกฝน ปฏิบัติอยู่เป็นประจำจนเกิดเป็นความชำนาญ ผู้ที่มีประสิทธิภาพน้อยก็สามารถที่จะหมั่นฝึกฝนการปฏิบัติให้ชำนาญได้เท่ากับผู้ที่มีการฝึกฝนมากกว่า จึงทำให้ผู้ที่มีประสิทธิภาพต่างกันมีสมรรถภาพด้านทักษะการซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 47 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	สมรรถภาพด้านทักษะ			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
5,000 บาทหรือต่ำกว่า	11 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	11 (100.0)	4.135	.658
5,001 – 10,000 บาท	51 (91.1)	5 (8.9)	0 (0.0)	56 (100.0)		
10,001 บาทขึ้นไป	33 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	33 (100.0)		
รวม	95 (95.0)	5 (5.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 47 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีสมรรถภาพด้านทักษะไม่แตกต่างกัน ซึ่งพยอม (2542) ได้กล่าวว่า ทักษะ เป็นความสามารถในการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และชำนาญ ดังนั้นรายได้ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าจึงไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะ

สมมติฐานที่ 3 สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 48 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นกับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า

สมรรถภาพด้านความรู้	สมรรถภาพด้านทักษะ			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ			
มาก	73 (93.6)	5 (6.4)	0 (0.0)	78 (100.0)	1.484	.223
ปานกลาง	22 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	22 (100.0)		
น้อย	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)		
รวม	95 (95.0)	5 (5.0)	0 (0.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 48 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นกับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นต่างกัน มีสมรรถภาพด้านทักษะไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะความรู้เกิดจากการสั่งสมมาจากการศึกษา ค้นคว้า แต่ถ้าไม่มีการนำความรู้มาใช้ควบคู่กับการปฏิบัติ ก็จะไม่เกิดสมรรถภาพที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วิราพร (2542) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติการงานต่าง ๆ เป็นการประสานสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

สมมติฐานที่ 4 สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 49 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

สมรรถภาพด้านความรู้	ระดับความพึงพอใจ			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
มาก	58 (74.4)	19 (24.4)	1 (1.3)	78 (100.0)	.374	.841
ปานกลาง	16 (72.7)	6 (27.3)	0 (0.0)	22 (100.0)		
น้อย	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)		
รวม	74 (74.0)	25 (25.0)	1 (1.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 49 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นต่างกัน มีความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่ได้คำนึงถึงความรู้ที่เป็นลักษณะการจดจำ ค้นหาเทคนิค และกระบวนการต่าง ๆ ที่เคยได้เรียนรู้มา (ล้วน และ อังคณา, 2543) จากการสัมภาษณ์พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการให้เหตุผลถึงความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า เพราะใกล้บ้านและช่างเย็บมีฝีมือดี ดังนั้นความรู้ที่ต่างกันจึงไม่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

สมมติฐานที่ 5 สมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

ตารางที่ 50 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

สมรรถภาพด้านทักษะ	ระดับความพึงพอใจ			รวม	χ^2	p
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
มาก	70 (73.7)	24 (25.3)	1 (1.1)	95 (100.0)	.131	.937
ปานกลาง	4 (80.0)	1 (20.0)	0 (0.0)	5 (100.0)		
น้อย	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)		
รวม	74 (74.0)	25 (25.0)	1 (1.0)	100 (100.0)		

จากตารางที่ 50 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า สมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีสมรรถภาพด้านทักษะต่างกัน มีความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่แตกต่างกัน จากการสัมภาษณ์ผู้มาใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริการจะคำนึงถึงผลงานที่ได้รับ คือ สามารถนำไปสวมใส่หรือใช้งานได้เช่นเดิม ตรงตามความต้องการของผู้บริการ จึงทำให้เกิดความพึงพอใจเมื่อมาใช้บริการ โดยไม่ได้คำนึงถึงสมรรถภาพด้านทักษะของช่าง ซึ่งเกิดจากกระบวนการที่ทำเป็นขั้นตอน และทำซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นความคล่องแคล่ว และมีประสิทธิภาพ (ล้วน และ อังคณา, 2543)

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาความรู้และทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร
4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
 - 4.1 ลักษณะพื้นฐานกับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น
 - 4.2 ลักษณะพื้นฐานกับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า
 - 4.3 สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นกับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า
 - 4.4 สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า
 - 4.5 สมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 เขต เขตละ 10 คน รวมจำนวน 100 คน และผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 เขต เขตละ 10 คน รวมจำนวน 100 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi – stage sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. ลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า และลักษณะพื้นฐานของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

2. สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น สมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น ลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นกับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า และสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Chi – square

ผลการวิจัย พบว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มใหญ่ที่สุดเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จบการศึกษาดำรงตำแหน่งศึกษา ได้รับความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าจากร้านตัดเย็บเสื้อผ้าที่เคยอยู่มาก่อน มีประสบการณ์ในการซ่อมแซมเสื้อผ้า 11 – 20 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเช่าที่ตั้งร้านเดือนละ 1,501 บาทขึ้นไป ประเภทของเสื้อผ้าที่ลูกค้านำมาซ่อมแซมมากที่สุด คือ กางเกง โดยส่วนใหญ่ลักษณะการซ่อมแซม คือ การแก้ทรงเสื้อ กางเกง และกระโปรง

สำหรับค่าบริการซ่อมแซมเสื้อผ้า พบว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากลุ่มใหญ่ที่สุด คิดค่าบริการเปลี่ยนซิปรวมดราคาราคา 30 บาท ซิปซ่อน ซิปกางเกง หรือกระโปรงยีนส์มีราคา 31-40 บาท และซิปถอดได้ราคา 50 บาทหรือต่ำกว่า ส่วนค่าบริการปะรอยขาดขนาดเล็ก คือ ราคา 16-20 บาท และรอยขาดขนาดใหญ่ราคา 30 บาทหรือต่ำกว่า ค่าบริการเปลี่ยนกระดุมเสื้อ กางเกง และกระโปรง คือ 11-20 บาท เปลี่ยนตะขอเสื้อ กางเกง และกระโปรงราคา 6-10 บาท และเปลี่ยนกระดุมกางเกง หรือกระโปรงยีนส์ราคา 10 บาทหรือต่ำกว่า สำหรับการคิดค่าบริการแก้ทรงเสื้อราคา 30 บาทหรือต่ำกว่า แก้ทรงกางเกงราคา 61 บาทขึ้นไป แก้ทรงกระโปรงราคา 41-50 บาท ตัดความยาวแขนเสื้อราคา 20 บาทหรือต่ำกว่า และตัดความยาวชายเสื้อ ชายกระโปรง หรือปลายขากางเกงคิดราคา 26-30 บาท

ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น และสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร มีสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นสูง และมีสมรรถภาพด้านทักษะการซ่อมแซมเสื้อผ้าอยู่ในระดับมาก โดยมีทักษะการแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง และ

ทักษะการเปลี่ยนชิปอยู่ในระดับมาก สำหรับทักษะการปะ และการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยวมีสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับลักษณะพื้นฐานของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มใหญ่ที่สุดเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ทำงานอยู่ในบริษัทเอกชน ลักษณะเสื้อผ้าที่นำมาซ่อมแซมส่วนใหญ่ คือ การแก้ทรงเสื้อ กางเกง และกระโปรง โดยเป็นเสื้อผ้าใหม่มากที่สุด ความถี่ในการซ่อมแซมเสื้อผ้า คือ 1 ครั้งต่อเดือน และจำนวนครั้งที่ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ร้านเดิมมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป โดยมีเหตุผล คือ ใกล้เคียงบ้าน และช่างมีฝีมือการเย็บดี

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจด้านความสวยงาม และด้านการบริการอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านความประณีตของฝีเข็มมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

การทดสอบสมมติฐานได้ผลดังนี้

1. ลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ากับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น พบว่า มีความสัมพันธ์เพียง 1 ประเด็น คือ แหล่งความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้ามีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. สมรรถภาพด้านทักษะของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ทักษะที่ใช้ในการซ่อมแซมเสื้อผ้ามีไม่มากเท่ากับการตัดเย็บเสื้อผ้าทั่วไป ดังนั้นการฝึกอบรมด้านการซ่อมแซมเสื้อผ้าโดยเฉพาะให้กับผู้ที่ว่างงาน จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
2. การศึกษานอกโรงเรียน เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ในระบบ ควรจัดฝึกอบรมระยะสั้นด้านการซ่อมแซมเสื้อผ้าโดยเฉพาะ หลักสูตรควรประกอบด้วย การใช้จักร การแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง การปะ การตั้งราคา และระบบการจัดการธุรกิจซ่อมแซมเสื้อผ้า
3. เพื่อยกระดับอาชีพซ่อมแซมเสื้อผ้าให้ได้มาตรฐาน และมีการบริการที่ดี หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมควรมีประกาศนียบัตรรับรอง สำหรับผู้ผ่านการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มมาตรฐานวิชาชีพให้กับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า
4. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าควรมีบริการ รับ-ส่ง ถึงบ้านและที่ทำงาน เพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ ขณะเดียวกันช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าก็จะสามารถริเริ่มงานที่ซ่อมแซมเสร็จให้มีความประณีตและสวยงามมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ต่อการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้า และสมรรถภาพด้านทักษะการซ่อมแซมเสื้อผ้า
2. ควรศึกษาสภาพปัญหาในการประกอบอาชีพ ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อการพัฒนาศักยภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าต่อไป

3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพซ่อมแซมเสื้อผ้า เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ความรู้ และทักษะแก่ผู้สนใจที่จะประกอบอาชีพซ่อมแซมเสื้อผ้า

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2531. คู่มือการเรียนการสอนการตัดเย็บเบื้องต้น คผ111. พิมพ์ครั้งที่ 8. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กรุงเทพฯ.

_____. 2540. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน. หลักสูตรวิชาชีพ. แหล่งที่มา:
<http://www.cmpoly.ac.th/wt3500/raya.doc>, 25 กุมภาพันธ์ 2549.

เกษร สุนทรเสรี. 2545. งานเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย. พิมพ์ครั้งที่ 8. บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, กรุงเทพฯ.

จิตรพิ ชวลาวัลย์. 2539. ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีเบื้องต้น. เอส พี เอฟ พรินต์ติ้งกรุ๊ป, กรุงเทพฯ.

ชีพสุมน รังสยาธร. 2547. เอกสารประกอบการสอนวิชา การประเมินผลทางคหกรรมศาสตร์. ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. (อัดสำเนา)

จิตร์รัตน์ เหมชัยจิตติ. 2542. หลักการตัดเย็บเบื้องต้น. โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.

ชนพล ตรีชาติ. 2546. สมรรถภาพทางเทคโนโลยีการศึกษาของอาจารย์คนตรีในสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นวลแข ปาลินิช. 2534. ความรู้เรื่องผ้าสำหรับวัยรุ่น. โรงพิมพ์การศาสนา, กรุงเทพฯ.

_____. 2542. ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย (ฉบับปรับปรุงใหม่). บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), กรุงเทพฯ.

นิทัศน์ วิเทศ. 2542. การจัดการความรู้ เทคนิคในการแปลความรู้สู่ความได้เปรียบในการแข่งขัน. บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, กรุงเทพฯ.

บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. ภาควิชาการวัดผลและการวิจัย
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาสารคาม.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2542. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย.
พิมพ์ครั้งที่ 5. เจริญดีการพิมพ์, กรุงเทพฯ.

บุญเรียง ขจรศิลป์. 2545. สถิติการวิจัย I. พิมพ์ครั้งที่ 8. หจก. พี. เอ็น. การพิมพ์, กรุงเทพฯ.

ประนอม โอทกานนท์. 2543. การประกันคุณภาพการศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์. โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

พยอม วงศ์สารศรี. 2542. องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. สำนักพิมพ์สุภา จำกัด, กรุงเทพฯ.

เพชรวิทย์ ไทยวัชรมาศ. 2532. การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น. บริษัท อมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด,
กรุงเทพฯ.

พิชิต ฤทธิ์จัญญ. 2545. หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. เฮาส์ ออฟ เคอร์รี่มีสท์,
กรุงเทพฯ.

พัชรินทร์ ธรรมสังวาลย์. 2538. การศึกษาสมรรถภาพในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลำดับสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ อ. ลาดบัวหลวง จ. พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มาลา ฤทธิ์นัม. 2536. สมรรถภาพของช่างทำแบบตัดเสื้อผ้าสำเร็จรูปตามความต้องการของผู้
ประกอบการส่งออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร
เหนือ.

มณฑา จันทร์เกิดเล็ก. 2541. วิทยาศาสตร์สิ่งทอเบื้องต้น. ห้างหุ้นส่วนจำกัดหอรตน์ชัยการพิมพ์,
กรุงเทพฯ.

รสสุคนธ์ พรหมณ์แสนห้. 2537. ตำราตัดเสื้อสตรีฉบับก้าวหน้า. บริษัททวงศ์สว่างการพิมพ์ จำกัด, กรุงเทพฯ.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. บริษัท นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น, กรุงเทพฯ.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

วิราพร พงศ์อาจารย์. 2542. การประเมินผลการเรียน. สถาบันราชภัฏพิบูลย์สงคราม, พิษณุโลก.

วิไลลักษณ์ พรหมเสน. 2548. ความพร้อมของสมาชิกกลุ่มทอผ้าในการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายการทอผ้าของจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วารุณี วงษา. 2531. การตัดเย็บเสื้อผ้า 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ศรีนวล แก้วแพรก. 2535. การตัดเย็บเสื้อผ้า 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

ศรีสกุล พงษ์วิรัตน์. 2540. สมรรถภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักออกแบบเสื้อผ้าบุรุษและเด็กชายตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สาโรจ ไสยสมบัติ. 2534. ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุจิตรา แก้วดี. 2530. เรียนตัดเย็บเสื้อผ้าขั้นพื้นฐาน. สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์, กรุงเทพฯ.

สุริลักษณ์ ไกรสุวรรณ. 2546. เอกสารประกอบการสอนวิชา การออกแบบและตัดเย็บผ้าในอาคาร. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. (อัดสำเนา)

สุปราณี ลักษณะศิโย. 2544. **ความรู้พื้นฐานในการตัดเย็บเสื้อและกระโปรงสตรี**. ห้างหุ้นส่วน
จำกัด อภิชาติการพิมพ์, มหาสารคาม.

สุวิทย์ ชาญพิทยานุรักษ์. 2547. **ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และลักษณะสำหรับเกดซ์กรชุมชน**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (อัครสำเนา)

เสนอ ภิรมจิตรผ่อง. 2542. **การประเมินผลภาคปฏิบัติ**. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบล
ราชธานี, อุบลราชธานี.

เสาวพร เมืองแก้ว. 2531. **การประเมินผลทางคหกรรมศาสตร์**. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ.เอ็น.ที,
กรุงเทพฯ.

อุไรวรรณ ไทรน้อย. 2543. **ความพึงพอใจที่มีต่อเสื้อนอกตกแต่งด้วยผ้าซิด บ้านคำพระ จังหวัด
อำนาจเจริญ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อัจฉราณี หาสุนหะ. 2545. **ความพร้อมที่มีต่อประสิทธิภาพในการตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปของ
สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

Bloom, B., S. J. Thomas and F.M. George. 1971. **Handbook on Formative and Sumative
Evaluation of Student Learning**. McGraw - Hill , Inc., New York.

Good, C.V. 1973. **Dictionary of Education**. 2nd ed. Mc Graw - Hill, Inc., New York.

Wolman, Thomas E. 1973. **Education and Organizational Leadership in Elementary School**.
Printice Hall, Inc., New Jersey.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บ
เสื้อผ้าเบื้องต้น

**การวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บ
เสื้อผ้าเบื้องต้น**

การวิเคราะห์แบบทดสอบความรู้ ซึ่งมีการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.8427 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกได้วิเคราะห์แยกเป็นข้อ ๆ รวม 30 ข้อ ดังนี้

**ตารางผนวกที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบด้านความรู้
เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น**

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
1	70	0.40
2	60	0.40
3	45	0.50
4	80	0.40
5	75	0.50
6	80	0.40
7	80	0.40
8	75	0.30
9	65	0.30
10	55	0.50
11	60	0.60
12	95	0.40
13	80	0.40
14	80	0.40
15	85	0.30
16	70	0.40
17	65	0.50
18	80	0.40
19	70	0.40
20	75	0.50
21	60	0.40

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
22	85	0.30
23	60	0.60
24	65	0.40
25	85	0.30
26	50	0.40
27	60	0.40
28	65	0.30
29	60	0.40
30	70	0.20

ภาคผนวก ข
จดหมายขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 0513.10204 /

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900

กันยายน 2548

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนฝักอากีแห่งประเทศไทย (บ่อนไก่)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบทดสอบสำหรับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า 1 ชุด
3. แบบประเมินทักษะสำหรับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า 1 ชุด
4. แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า 1 ชุด

ด้วย นางสาววราภรณ์ สำเภา นิสิตปริญญาโท สาขาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“สมรรถภาพของช่างซ่อมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรสิทธิ์ ไกรสุวรรณ, คศ.ม. ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจิรัฐ ภิรมย์ธรรมศิริ, Ph.D กรรมการสาขาวิชาเอก
3. รองศาสตราจารย์วราภรณ์ ธาระวานิช, Ph.D กรรมการสาขาวิชาการ

การทำวิจัยครั้งนี้ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประจำตัวนิสิตพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้
งานวิจัยมีความสมบูรณ์การใช้เครื่องมือวิจัยที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็น จึงขอเรียนเชิญ อาจารย์รัชณี มงคลวงศ์
อาจารย์ประจำสาขาช่างเสื้อผ้าสตรีชั้นสูง ซึ่งท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญโดยตรง
ทางด้านนี้ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้คำแนะนำและตรวจ
แบบทดสอบ และแบบประเมินดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อให้การอนุเคราะห์ในเรื่องดังกล่าว และภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตรขอขอบพระคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ. อบเชย วงศ์ทอง)

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์

หัวหน้าภาควิชาคหกรรมศาสตร์

โทร 0-2579-5514, 0-2942-8522

โทรสาร 0-2940-6687

(สำเนา)

ที่ ศธ 0513.10204 /

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900

กันยายน 2548

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้ใช้วิชาญตรวจเครื่องมือประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลา ฤทธิ์นัม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบทดสอบสำหรับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า 1 ชุด
3. แบบประเมินทักษะสำหรับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า 1 ชุด
4. แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า 1 ชุด

ด้วย นางสาววราภรณ์ สำเภา นิสิตปริญญาโท สาขาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถภาพของช่างซ่อมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรสิทธิ์ กุศลธรรม, คศ.ม. ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจิรัฐ ภิรมย์ธรรมศิริ, Ph.D กรรมการสาขาวิชาเอก
3. รองศาสตราจารย์วราภรณ์ ธาระวานิช, Ph.D กรรมการสาขาวิชารอง

การทำวิจัยครั้งนี้ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประจำตัวนิสิตพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์การใช้เครื่องมือวิจัยที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็น และโดยที่ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญโดยตรงทางด้านนี้ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้คำแนะนำและตรวจแบบทดสอบ และแบบประเมินดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อให้การอนุเคราะห์ในเรื่องดังกล่าว และภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตรขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ. อบเชย วงศ์ทอง)

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์

หัวหน้าภาควิชาคหกรรมศาสตร์

โทร 0-2579-5514, 0-2942-8522

โทรสาร 0-2940-6687

(สำเนา)

ที่ ศธ 0513.10204 /

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900

กันยายน 2548

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้ใช้วิชาญตรวจเครื่องมือประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ้อยทิพย์ ผู้พัฒน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบทดสอบสำหรับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า 1 ชุด
3. แบบประเมินทักษะสำหรับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า 1 ชุด
4. แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับผู้ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า 1 ชุด

ด้วย นางสาววราภรณ์ สำเภา นิสิตปริญญาโท สาขาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถภาพของช่างซ่อมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรสิทธิ์ กุศลวรรณ, คศ.ม. ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจิรัฐ ภิรมย์ธรรมศิริ, Ph.D กรรมการสาขาวิชาเอก
3. รองศาสตราจารย์วราภรณ์ ธาระวานิช, Ph.D กรรมการสาขาวิชารอง

การทำวิจัยครั้งนี้ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประจำตัวนิสิตพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์การใช้เครื่องมือวิจัยที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็น และโดยที่ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญโดยตรงทางด้านนี้ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้คำแนะนำและตรวจแบบทดสอบ และแบบประเมินดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อให้การอนุเคราะห์ในเรื่องดังกล่าว และภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตรขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ. อบเชย วงศ์ทอง)

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์

หัวหน้าภาควิชาคหกรรมศาสตร์

โทร 0-2579-5514, 0-2942-8522

โทรสาร 0-2940-6687

(สำเนา)

ที่ ศธ 0513.10204 /

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900

กันยายน 2548

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้ในการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ประกอบวิทยานิพนธ์

เรียน ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในจังหวัดนนทบุรี

ด้วย นางสาวราภรณ์ สำเภา นิสิตปริญญาโท สาขาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถภาพของช่างซ่อมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร” ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย จากช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีความคล้อยคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตเพื่อการนี้ด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ. อบเชย วงศ์ทอง)

หัวหน้าภาควิชาคหกรรมศาสตร์

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์

โทร 0-2579-5514, 0-2942-8522

โทรสาร 0-2940-6687

(สำเนา)

ที่ ศธ 0513.10204 /

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900

กันยายน 2548

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือที่ใช้ประกอบวิทยานิพนธ์

เรียน ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในจังหวัดปทุมธานี

ด้วย นางสาวราภรณ์ สำเภา นิสิตปริญญาโท สาขาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถภาพของช่างซ่อมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร” ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย จากช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีความคล้อยคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตเพื่อการนี้ด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ. อบเชย วงศ์ทอง)

หัวหน้าภาควิชาคหกรรมศาสตร์

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์

โทร 0-2579-5514, 0-2942-8522

โทรสาร 0-2940-6687

(สำเนา)

ที่ ศธ 0513.10204 /

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900

กันยายน 2548

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

ด้วย นางสาววราภรณ์ สำเภา นิสิตปริญญาโท สาขาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะบัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถภาพของช่าง
ซ่อมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรสิทธิ์ ไรสุวรรณ, คศ.ม. ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจิรัฐ ภิรมย์ธรรมศิริ, Ph.D กรรมการสาขาวิชาเอก
3. รองศาสตราจารย์วราภรณ์ ธาระวานิช, Ph.D กรรมการสาขาวิชารอง

การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ดำเนินการเก็บข้อมูลจากช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าที่รับซ่อมแซมเสื้อผ้าตามริมทาง
เท้า ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนิสิตจะนำแบบทดสอบและแบบประเมินไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ภาควิชา
คหกรรมศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในเรื่องดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ. อบเชย วงศ์ทอง)

หัวหน้าภาควิชาคหกรรมศาสตร์

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์

โทร 0-2579-5514, 0-2942-8522

โทรสาร 0-2940-6687

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น, แบบประเมินด้านทักษะ,
และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

แบบทดสอบความรู้ (สำหรับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า)

เรื่อง สมรรถภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบความรู้นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สมรรถภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลที่ได้จะเป็นแนวทางให้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ และแนะแนวอาชีพธุรกิจซ่อมแซมเสื้อผ้าให้เป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครอบครัว และเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพอาชีพซ่อมแซมเสื้อผ้าให้เป็นแรงงานระดับช่างฝีมือ

2. แบบทดสอบความรู้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

3. กรุณาตอบแบบทดสอบให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และโปรดตอบแบบทดสอบ ความรู้ชุดนี้ทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำมาประกอบการวิจัย ข้อมูลในการตอบแบบทดสอบความรู้ของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับและใช้ประโยชน์เฉพาะในการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามครั้งนี้

(นางสาววรารักษ์ ลำภา)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิศวกรรมศาสตร์

ภาควิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความในช่องว่าง หรือ ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ปัจจุบันท่านอายุ

☐ 21-30 ปี

☐ 31-40 ปี

☐ 41-50 ปี

☐ 51-60 ปี

☐ 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ต่ำกว่าประถมศึกษา

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย

☐ ปวช.

☐ ปวส.

☐ปริญญาตรี

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

4. ท่านมีความรู้ด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าจาก

☐ การศึกษานอกโรงเรียน

☐ โรงเรียนฝึกวิชาชีพ

☐ โรงงานอุตสาหกรรม

☐ การอบรมหลักสูตรระยะสั้น

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

5. ท่านมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพซ่อมแซมเสื้อผ้า ปี

6. ท่านมีรายได้จากการซ่อมแซมเสื้อผ้าต่อเดือน

☐ 1,000 บาท หรือต่ำกว่า

☐ 1,001 – 5,000 บาท

☐ 5,001 – 10,000 บาท

☐ 10,001 – 15,000 บาท

☐ 15,001 – 20,000 บาท

☐ 20,001 – 25,000 บาท

☐ 25,001 บาท หรือมากกว่า

7. ท่านมีค่าใช้จ่ายในการเช่าที่ตั้งร้านหรือไม่

☐ มี ราคาเดือนละ บาท

☐ ไม่มี

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

8. ประเภทของเสื้อผ้าที่ถูกนำมาซ่อมแซมมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยระบุลำดับจากมากไปน้อย 1-3 ตามลำดับ)

..... เสื้อ

..... กางเกง

..... กระโปรง

..... อื่น ๆ โปรดระบุ

9. ลักษณะการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีผู้มาใช้บริการมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยระบุลำดับจากมากไปน้อย 1-3 ตามลำดับ)

..... การปะ

..... การเปลี่ยนซิป

..... การซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยวต่าง ๆ เช่น กระดุม ตะขอ เป็นต้น

..... การแก้ทรงเสื้อ กางเกง หรือกระโปรง เช่น การลดหรือขยายขนาดเสื้อ กางเกง หรือกระโปรงหรือการตัดความยาวชายเสื้อ ปลายขา กางเกง ชายกระโปรง เป็นต้น

..... อื่น ๆ โปรดระบุ

10. ราคาที่ให้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าลักษณะต่าง ๆ (ระบุตามความเป็นจริง)

10.1 การเปลี่ยนซิป

- ซิปธรรมดา ราคา บาท

- ซิปซ่อน ราคา บาท

- ซิปยีนส์ ราคา บาท

- ซิปถอดได้ ราคา บาท

10.2 การปะ

- การปะรอยขาดขนาดเล็ก ราคา บาท

- การปะรอยขาดขนาดใหญ่ ราคา บาท

10.3 การซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว

- เปลี่ยนกระดุมเสื้อ กางเกง และกระโปรง ราคาตัวละ บาท

- เปลี่ยนตะขอเสื้อ กางเกง และกระโปรง ราคาตัวละ บาท

- เปลี่ยนกระดุมกางเกงยีนส์ หรือกระโปรงยีนส์ ราคาตัวละ บาท

10.4 การแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง

- แก้ทรงเสื้อ ราคาตัวละ บาท

- แก้ทรงกางเกง ราคาตัวละ บาท

- แก้ทรงกระโปรง ราคาตัวละ บาท

- ตัดความยาวแขนเสื้อ ราคาตัวละ บาท

- ตัดความยาวชายเสื้อ ชายกระโปรง หรือปลายขา กางเกง ราคาตัวละ บาท

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น จำนวน 30 ข้อ

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✕ ลงใน ☐ ที่ท่านคิดว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. การเย็บตะเข็บด้วยมือแบบใด ที่มีฝีเข็มคล้ายฝีเข็มจักร
 - ☐ การเนาท่า
 - ☐ การคันถอยหลัง
 - ☐ การสอย
2. เมื่อเย็บตะเข็บหนา ๆ ควรทำอย่างไร
 - ☐ เดินจักรเร็ว ๆ
 - ☐ ดึงผ้าในขณะที่เย็บ
 - ☐ ยกคันบังคับตีนผีขึ้นเล็กน้อย
3. เมื่อเย็บผ้าเนื้อบางและมีน้ำหนักเบาควรทำอย่างไร
 - ☐ เดินจักรให้ช้ากว่าธรรมดา
 - ☐ ยกคันบังคับตีนผีขึ้นเล็กน้อย
 - ☐ หากกระดาษรองได้ผ้าขณะเย็บ
4. เมื่อผ้าขาดเป็นทางยาวหรือรอยขาดมีขนาดใหญ่ ควรเลือกซ่อมแซมด้วยวิธีใด
 - ☐ การชุน
 - ☐ การปะ
 - ☐ การดาม
5. ข้อใดไม่ใช่วิธีเพิ่มความแข็งแรงในการติดเครื่องเกาะเกี่ยว
 - ☐ เสริมผ้ารองใน
 - ☐ ใช้ด้ายคู่ในการติด
 - ☐ ทากาวได้ผ้า
6. ส่วนประกอบของจักรที่ทำหน้าที่ส่งผ้าเวลาเย็บ คือข้อใด
 - ☐ ตีนผี
 - ☐ ฟันจักร
 - ☐ ที่ยกตีนผี

7. ส่วนประกอบของจักรที่ใช้ปรับความตึงหย่อนของด้าย คือข้อใด

- ☐ ดินผี
- ☐ ที่บังคับด้ายบน
- ☐ กันกระตุกด้าย

8. หมุดยึดเข็มจักร มีหน้าที่

- ☐ บังคับให้ด้ายบนตึง-หย่อน ตามต้องการ
- ☐ บังคับฝีเข็มให้ถี่-ห่าง เท่า ๆ กัน
- ☐ บังคับเข็มจักรให้ยึดติดแน่นเข้ากับช่องเข็ม

9. ก่อน – หลัง การเย็บตะเข็บแต่ละครั้ง ควรปฏิบัติอย่างไร

- ☐ เย็บด้วยการเดินจักรช้า ๆ
- ☐ เย็บด้วยฝีเข็มห่าง ๆ
- ☐ เย็บย่ำหรือเย็บเดินหน้าแล้วถอยหลังกลับตำแหน่งเดิม

10. เมื่อฝีเข็มกระโดด จะมีวิธีแก้ไขอย่างไร

- ☐ ปรับแรงกดทับของดินผี
- ☐ เปลี่ยนดินผีใหม่
- ☐ ร้อยด้ายเข้าจักรให้ถูกวิธี

11. เมื่อกระโหลกกระสวยยึดกระสวยแน่นเกินไป จะเกิดปัญหาใด

- ☐ ด้ายบนขาด
- ☐ ด้ายล่างขาด
- ☐ ทั้งด้ายบนและด้ายล่างขาด

12. สาเหตุใดที่ทำให้จักรมีเสียงดังผิดปกติ

- ☐ ใส่กระโหลกกระสวยไม่เข้าที่
- ☐ กระโหลกกระสวยยึดกระสวยแน่นเกินไป
- ☐ เศษผ้า เศษด้ายหรือฝุ่นเข้าไปเกาะบริเวณข้างล่างพื้นจักร

13. เมื่อเย็บตะเข็บเกิดเป็นรอยย่น มีวิธีแก้ไขอย่างไร

- ☐ ปรับระยะความถี่ห่างของฝีเข็ม
- ☐ ปรับความตึงด้ายบนและด้ายล่างให้สัมพันธ์กัน
- ☐ ปรับระดับเข็มจักร

14. ขณะเย็บผ้า เข็มจักรหักเกิดจากสาเหตุใด
- ☐ กรอด้ายล้นกระสวย
 - ☐ ใส่กระโหลกกระสวยไม่เข้าที่
 - ☐ คล้องด้ายเข้าจักรไม่ถูกวิธี
15. เมื่อเย็บตะเข็บเกิดเป็นถั่วอกด้านบน มีวิธีแก้ไขอย่างไร
- ☐ ปรับความตึงหย่อนของด้ายล่าง
 - ☐ เปลี่ยนดินฝีใหม่
 - ☐ เลือกใช้ด้ายและเข็มให้เหมาะสมกัน
16. ด้ายเย็บผ้าเบอร์อะไรที่ใช้เย็บผ้าทั่ว ๆ ไป
- ☐ เบอร์ 30
 - ☐ เบอร์ 40
 - ☐ เบอร์ 60
17. การเนาผ้าเนื้อบาง เช่น ผ้าไหม ผ้าป่าน ควรเลือกใช้เข็มเบอร์ใด
- ☐ ใช้เข็มเบอร์ 7
 - ☐ ใช้เข็มเบอร์ 8
 - ☐ ใช้เข็มเบอร์ 9
18. เมื่อเย็บจักรด้วยผ้าเนื้อหนา เช่น ผ้ายีนส์ ผ้าเสิร์ท ควรเลือกใช้เข็มจักรเบอร์ใด
- ☐ ใช้เข็มจักรเบอร์ 13
 - ☐ ใช้เข็มจักรเบอร์ 14
 - ☐ ใช้เข็มจักรเบอร์ 16
19. เมื่อเย็บต่อผ้าที่เป็นแนวโค้งซึ่งต้องกลับเข้าด้านในหรือกลับออกด้านนอก ควรทำอย่างไรไม่ให้เกิดการรั้ง
- ☐ ขลิบหรือบาก บริเวณแนวโค้ง
 - ☐ ใช้ฝีเข็มจักรห่าง ๆ ในบริเวณแนวโค้ง
 - ☐ เดินฝีเข็มถี่ ๆ บริเวณแนวโค้ง
20. ถ้าต้องการเย็บเสื้อผ้าให้มีตะเข็บที่แข็งแรง ควรเลือกเย็บตะเข็บแบบใด
- ☐ ตะเข็บธรรมดา
 - ☐ ตะเข็บเข้าถั่ว
 - ☐ ตะเข็บคู่

21. ตะเข็บชนิดใดไม่เหมาะสำหรับการเย็บผ้าถุง
- ☐ ตะเข็บคู่
 - ☐ ตะเข็บพันริม
 - ☐ ตะเข็บเข้าถ้ำ
22. ซิปถอดหัวได้เหมาะสำหรับติดกับเสื้อประเภทใด
- ☐ เสื้อโปโล
 - ☐ เสื้อเชิ้ต
 - ☐ เสื้อแจ็กเก็ต
23. ประโยชน์ของทีเลาะผ้า นอกจากใช้ในการเลาะตะเข็บแล้วยังสามารถใช้ได้กับงานใด
- ☐ ดันกันเข็มเมื่อเย็บผ้าหนา
 - ☐ เจาะแนวรังคุม
 - ☐ ทำเครื่องหมายบนผ้า
24. กรรไกรซิกแซกออกแบบมาให้เหมาะสมกับการตัดประเภทใด
- ☐ สำหรับตัดตะเข็บข้างตัวก่อนพันริม
 - ☐ สำหรับตัดตะเข็บวงแขนก่อนพันริม
 - ☐ สำหรับตัดตะเข็บกันลุ่ยริมผ้าที่ไม่ต้องการพันริม
25. สายวัดที่นิยมใช้สำหรับงานตัดเย็บเสื้อผ้า จะมีความยาวกี่นิ้ว
- ☐ 40 นิ้ว
 - ☐ 50 นิ้ว
 - ☐ 60 นิ้ว
26. ลูกกลิ้งกดรอยชนิดฟิโนนหรือฟิโนที่เหมาะสมกับการกดรอยผ้าลักษณะใด
- ☐ ผ้าเนื้อหนา
 - ☐ ผ้าเนื้อบาง
 - ☐ ทั้งผ้าเนื้อหนา และ ผ้าเนื้อบาง
27. การรักษาเข็มไม่ให้เกิดสนิม ควรเลือกหมอนเข็มที่ขัดได้ด้วยวัสดุชนิดใด
- ☐ ผ้า
 - ☐ ผม
 - ☐ ฟองน้ำ

28. การสวมปลอกนิ้วเป็นการป้องกันการเกิดสาเหตุใด
- ☐ เพื่อป้องกันไม่ให้เข็มแทงนิ้วในขณะที่เย็บ
 - ☐ เพื่อป้องกันไม่ให้เข็มแทงผิดตำแหน่งในขณะที่เย็บ
 - ☐ เพื่อป้องกันไม่ให้เข็มหักในขณะที่เย็บ
29. การรีดตะเข็บ ในระหว่างขั้นตอนการเย็บผ้ามีความสำคัญอย่างไร
- ☐ ช่วยให้ผ้าเรียบก่อนการเย็บ
 - ☐ ไม่ต้องเนาผ้าสามารถเย็บได้เลย
 - ☐ ช่วยให้ตะเข็บผ้าที่เย็บได้รูปทรง สวยงาม
30. การหยอดน้ำมันจักรควรหยอดบริเวณใดบ้าง
- ☐ หยอดบริเวณใดก็ได้เมื่อรู้สึกฝืด
 - ☐ หยอดบริเวณกระสวยและเข็มจักร
 - ☐ หยอดบริเวณตามรูบนหัวจักรและข้อต่อต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบประเมินทักษะ
(สำหรับช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า)

เรื่อง สมรรถภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบประเมินทักษะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สมรรถภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลที่ได้จะเป็นแนวทางให้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ และแนะแนวอาชีพธุรกิจซ่อมแซมเสื้อผ้าให้เป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครอบครัว และเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพอาชีพซ่อมแซมเสื้อผ้าให้เป็นแรงงานระดับช่างฝีมือ
 2. แบบประเมินทักษะการซ่อมแซมเสื้อผ้า แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ทักษะการปะ ทักษะการเปลี่ยนซิป ทักษะการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว และทักษะการแก้ทรงเสื้อ กางเกง และกระโปรง
 3. กรุณากรอกแบบประเมินทักษะให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และโปรดตอบแบบ ประเมินทักษะชุดนี้ทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำมาประกอบการวิจัย
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินทักษะครั้งนี้

(นางสาววราภรณ์ ลำเภา)

นิสิตปริญญาโท สาขาคุณธรรมศาสตร์

ภาควิชาคุณธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบประเมินทักษะการซ่อมแซมเสื้อผ้า

แบบประเมินทักษะ ได้แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน คือ ทักษะการปะ ทักษะการเปลี่ยน
ซิป ทักษะการซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว และทักษะการแก้ทรงเสื้อ กางเกง และกระโปรง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับระดับสมรรถภาพการซ่อมแซมเสื้อผ้า
ของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าให้มากที่สุด

ลักษณะสมรรถภาพ	ระดับสมรรถภาพ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
<u>การปะ</u>			
1. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าใช้ผ้าปะสีเดียวกับผ้าที่ขาด			
2. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าใช้ด้ายสีเดียวกับผ้าที่ขาด			
3. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้ผ้าปะที่มีเนื้อสัมผัสลักษณะเดียวกันกับผ้าที่ขาด			
4. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าปะผ้าโดยไม่มีรอยย่นของฝีเข็มตลอดแนวปะ			
5. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าปะผ้าโดยไม่มีฝีเข็มเป็นถ่วงอกตลอดแนวปะ			
6. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ามีการตัดเศษด้ายที่ไม่เรียบร้อยออกหลังจากการเย็บ			
7. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้ารีดรอยปะหลังจากการเย็บ			
8. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าปะผ้าได้อย่างเรียบร้อยและประณีต			
<u>การเปลี่ยนซิป</u>			
1. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้ซิปสีเดียวกับผ้า			
2. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้ด้ายสีเดียวกับสีผ้า			
3. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าติดซิปโดยฝีเข็มไม่มีรอยย่น			
4. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าติดซิปโดยรอยเย็บไม่เป็นถ่วงอก			
5. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเย็บตรงแนวติดซิปเดิม			
6. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าติดซิปเรียบร้อย (ใช้งานได้เช่นเดิม)			

ลักษณะสมรรถภาพ	ระดับสมรรถภาพ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
<u>การซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว</u> 1. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้ด้ายสีเดียวกับสีผ้า 2. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าติดตะขอโดยใช้เทคนิคแบบถักรังคัมที่ถูกต้อง 3. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเลือกใช้นาฬิกาตะขอได้เหมาะสมกับตำแหน่งที่ซ่อมแซมเช่น ขอบกระโปรงใช้ตะขอขนาดใหญ่ หรือริมคอเสื้อใช้ตะขอขนาดเล็ก			
<u>การแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง</u> 1. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าแก้ทรงเสื้อผ้าได้ตรงตามความต้องการของลูกค้า ☐ แก้ออกเสื้อ ☐ แก้ออกเอวเสื้อหรือกางเกงหรือกระโปรง ☐ แก้ออกสะโพกของกางเกง หรือกระโปรง ☐ แก้ทรงขากางเกง ☐ ตัดความยาวเสื้อ ขากางเกง หรือกระโปรง 2. ฝีเข็มสอยชายพับเสื้อ กางเกง กระโปรง ไม่เห็นรอยสะกิดที่ผ้าด้านถูกมาก 3. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าใช้ด้ายสีเดียวกับสีผ้า 4. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเย็บแก้ทรงโดยฝีเข็มไม่มีรอยย่น 5. ช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าเดินฝีเข็มตรงตลอดแนวเย็บ			

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือ

(นางสาววราภรณ์ ลำเภา)

นิสิตปริญญาโท สาขาเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

แบบประเมินความพึงพอใจ (สำหรับผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า)

เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความพึงพอใจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สมรรถภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าในเขตกรุงเทพมหานคร ผลที่ได้จะเป็นแนวทางให้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ และแนะแนวอาชีพธุรกิจซ่อมแซมเสื้อผ้าให้เป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครอบครัว และเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพอาชีพซ่อมแซมเสื้อผ้าให้เป็นแรงงานระดับช่างฝีมือ ดังนั้นความพึงพอใจของผู้ใช้บริการจะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสมรรถภาพของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบประเมิน

2. แบบประเมินความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

3. กรุณาตอบแบบประเมินให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และโปรดตอบแบบประเมิน ชุดนี้ทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำมาประกอบการวิจัย ข้อมูลในการตอบแบบประเมินของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับและใช้ประโยชน์เฉพาะในการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินครั้งนี้

(นางสาววรารักษ์ สำเภา)

นิสิตปริญญาโท สาขาคหกรรมศาสตร์

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 20 ปี หรือต่ำกว่า

☐ 21-30 ปี

☐ 31-40 ปี

☐ 41-50 ปี

☐ 51-60 ปี

☐ 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย

☐ ปวช.

☐ ปวส.

☐ปริญญาตรี

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

4. รายได้ต่อเดือน

☐ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท

☐ 5,001 – 10,000 บาท

☐ 10,001 – 15,000 บาท

☐ 15,001 – 20,000 บาท

☐ มากกว่า 20,001 บาทขึ้นไป

5. ท่านประกอบอาชีพ

☐ ข้าราชการ

☐ รัฐวิสาหกิจ

☐ บริษัทเอกชน

☐ ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย

☐ รับจ้าง

☐ แม่บ้าน

☐ นักเรียน

☐ นิสิต หรือนักศึกษา

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

6. ท่านมารับบริการซ่อมแซมเสื้อผ้าลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การปะ

☐ การเปลี่ยนซิป

☐ การซ่อมแซมเครื่องเกาะเกี่ยว เช่น กระดุม ตะขอ เป็นต้น

☐ การแก้ทรงเสื้อ กางเกง กระโปรง เช่น การแก้เอว การแก้สะโพก การแก้รอบอก การตัดความยาวเสื้อ กระโปรง กางเกง เป็นต้น โปรดระบุ.....

7. เสื้อผ้าที่ท่านนำมาซ่อมแซม มีอายุการใช้งานมาแล้ว.....

8. ท่านใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้าเฉลี่ย

- ☐ 1 ครั้งต่อเดือน ☐ 2 ครั้งต่อเดือน ☐ 3 ครั้งต่อเดือน
☐ 4 ครั้งต่อเดือน ☐ มากกว่า 4 ครั้งต่อเดือน

9. ท่านเคยใช้บริการที่ร้านซ่อมแซมเสื้อผ้าแห่งนี้มาแล้วกี่ครั้ง

- ☐ ใช้บริการร้านนี้ 1 ครั้ง
☐ ใช้บริการร้านนี้ 2 ครั้ง เหตุผลเพราะ
☐ ใช้บริการร้านนี้ 3 ครั้ง เหตุผลเพราะ
☐ มากกว่า 3 ครั้ง ขึ้นไป เหตุผลเพราะ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซ่อมแซมเสื้อผ้า

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่านมากที่สุด

ลักษณะความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
ด้านความประณีตของฝีเข็ม			
1. ฝีเข็มเย็บไม่มีรอยย่นตลอดแนวเย็บ			
2. ไม่มีเศษด้ายติดอยู่ที่ชิ้นงาน			
3. มีการตัดเศษด้ายที่ไม่เรียบร้อยออก			
4. หลังจากการซ่อมแซมเสื้อผ้ามีการรีดตามตะเข็บต่าง ๆ หรือในตำแหน่งที่ซ่อมแซม			
5. ความสะอาดของชิ้นงาน			
6. ความเรียบร้อยของชิ้นงานที่ซ่อมแซมโดยภาพรวม			
ด้านความสวยงาม			
1. สีเส้นด้ายที่ใช้เย็บ (เหมือนหรือใกล้เคียงกับสีผ้า)			
2. วัสดุที่ใช้ในการซ่อมแซมเสื้อผ้า			
3. ความสวยงามของตะเข็บ			

ลักษณะความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
ด้านการบริการ			
1. ความสะดวกของการคมนาคมไปยังสถานที่ตั้งร้าน			
2. ความสะอาดของที่ตั้งร้าน			
3. อธิษาศัยของช่างซ่อมแซมเสื้อผ้า			
4. ความสะดวกในการบริการ เช่น มีใบรับงาน – ส่งงาน / มีป้ายบอกราคา			
5. ความรับผิดชอบแก่ใงาน หากเกิดความผิดพลาด			
6. งานซ่อมแซมเสื้อผ้าเสร็จตรงตามนัดหมายของลูกค้า			
7. ความเหมาะสมของเวลาในการซ่อมแซมเสื้อผ้า			
8. การเก็บรักษาชิ้นงานก่อนการส่งมอบให้ลูกค้า			
9. ความเหมาะสมของราคา			

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบประเมิน

(นางสาววราภรณ์ ลำเภา)

นิสิตปริญญาโท สาขาคุณธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน